

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 21. (81.) ÉVF. • 8. SZÁM • 2011. AUGUSZTUS • ÁRA: 2,00 LEJ

Fotó: Kerestély Attila

Történetek

Mindannyiunknak van legalább egy fontos története, ami hozzánk kötődik, életünk része, rólunk szól, meghatározó pillanatainkra emlékeztet. Ezeket a történeteket ott hordozzuk magunkban, s néha, ha a szükség úgy kívánja, megosztjuk másokkal is: elmondjuk, hogy rajtuk keresztül magunkról beszélhessünk; megosztjuk, hogy, mások számára is vigasztalásul vagy biztatásul szolgálhassanak; elmeséljük, hogy másokat is jókedvre derítsenek.

Közösségeinknek is vannak ilyen történetei, melyek nehéz-

ségben, küzdelemben erőforrásként szolgálnak, szomorúságban bátorítanak, az örömet megszorozzák, az összetartozás-tudatot formálják. Arról beszélnek, hogy kinek a nyomában járunk, melyek a felvállalt értékeink, hogyan élünk, hogyan tudunk megmaradni, és hol van a mi bizodal-munk. Közösségeink szóban, írásban, jelhagyásban, dalban, citera hangján továbbélő történeteinek füzérét tárjuk a kedves Olvasó elé. Szolgáljanak biztatás, segítség és öröm forrásául.

Bálint Róbert Zoltán

A tartalomból:

*Kétszáz éve született
Krizsa János*

2

*Unitáriusnak lenni –
építeni és előremenni*

7

*Népdalt és zsoltárt
énekelve*

13

A dal éneklést szül

14

Egymást erősítjük

18

„Beszéljétek el dicsőségét a nemzeteknek, csodáit minden népnek!” (Zsolt 96,3)

Az egyház hírei

A kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium idén hetedik alkalommal szervezte meg a *Pusztuló kövek nyomdokában* biciklitúras expedíciót. A túra idei célja a Parâng-hegycsoportban lévő Transalpina, a rómaiak korában épített, Románia legmagasabban, 2145 méteren fekvő útszakasza volt. A biciklitúra július 24. és augusztus 6. között zajlott, résztvevői – 33 diák és tanár – az előre megtervezett és feltérképezett útvonal szerint a következő településeket érintették: Torockószentgyörgy, Marosszentimre, Gyulafehérvár, Szászsebes, Oaşa vízgyűjtő tó, Urdele-hágó, Târgu Jiu, Petrozsény, Merişor-hágó, Hátszeg, Kalánfűrdő, Kolozsvár. Mindez összesen 800 kilométert jelentett, amely során különös figyelmet kapott a történelmi jelentőséggel bíró települések és emlékművek meglátogatása is.

Az Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége (ULOSZ) 2011. július 29-én szórványkonferenciát tartott *Jövőképünk – népesedési és identitás-megőrzési kilátásaink függvényében* címmel Ürmösön. A konferencia keretében előadást tartott Kiss Tamás szociológus *Népesedési perspektívák Székelyföldön* címmel. Az egyházi statisztikák alapján számbavételt tartottak Gyerő Dávid közigazgatási előadótanácsos részvételével, majd kiscsoportos beszélgetésekre került sor. *Küzdelem a Hawaii-szigeteken* címmel George Williams keleti valástörténész tartott előadást, majd a nemzeti és vallási szórványhelyzetben szolgáló lelkészek vallomásaival műhelybeszélgetésre került sor.

Július 19–24. között zajlott a 22. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor (közismertebb nevén: Tusványos) Tusnádfürdőn, ahol több unitárius vonatkozású programrész is jelen volt. Az egyház szociális szervezete, a Gondviselés Segélszervezet az Erdély Mentőcsoport Sátor programját szervezte, melynek keretében különböző mentési helyzeteket ismertettek, és beszéltek a közelmúltban lezajlott természeti katasztrófák-

ról. Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (ODFIE) a Magyar Ifjúsági Tanács (MIT) egyik tagszervezeteként több munkatárssal is kivette részét a szervezésben, illetve a Keskeny út ökumenikus fesztiválmisziós munkacsoportban is jelen volt. A szabadegyetem sokszínű programjában előadóként részt vett Andrási Benedek, az unitárius egyház oktatási előadótanácsosa, az *Egyház és oktatás* című kerekasztal-beszélgetésben, illetve Solymosi Alpár csikszeredai lelkész, *Gyermekáldás a családban az apa szemszögéből* címmel. A szabadegyetem előadásain, programjain a hét folyamán több unitárius lelkész és családja is részt vett.

Július 28. – augusztus 1. között zajlott le az immár 15. ODFIE Színijátékos Találkozó Szabédon. Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (ODFIE) évenkénti konferenciáját idén augusztus 25–28. között szervezte Bölönben *Hagyomány és haladás (tegnapom holnapja)* címmel. A részletes programot és egyéb tudnivalókat a www.konferencia.odfie.hu honlapon lehet követni. A következő lapszámunkban mindkét rendezvényre részletesen is visszatérünk.

Javítják a vargyasi unitárius templom tetőzetét. Július elején kezdték meg a héjazat kicserélését, befejezésére augusztusban kerül sor. Az anyagi háttérrel – akárcsak a torony felújításakor – saját erőből biztosította az egyházközség. A munkálat alatt különös gondot fordítanak a boltívre, hiszen ha be talál ázni, a teljes beruházás sikerét kockáztatja – közölte Andorkó Ferenc vargyasi lelkész.

Június 20-án ünnepi istentiszteletre gyűlt össze Alsórákos magyar lakossága, akik **idén 164. alkalommal emlékeztek arra a napra, amikor 1848-ban, pünkösd hétfő után egy héttel eljutott a jobbágyfelszabadítás híre a faluba.** A történelmi jelentőségű eseményhez kapcsolódó szószéki szolgálatot Szabó József helybeli unitárius lelkész végezte,

imát Barát István alsórákosi református lelképásztor mondott. Hétfő délután a kultúrotthonban történelmi fényképkiállítást nyitottak, melyet a szomszédos erdővidéki falu, Felsőrákos képanyagával együtt tekinthettek meg az érdeklődők. Alsórákos ünnepe egyre ismertebbé válik a délkelet-erdélyi magyarság körében, s amolyan protestáns búcsúvá, zárándoklattá nőtte ki magát.

Június 25–28. között Szinden zajlott a kolozsvári belvárosi és monostori egyházközségek közös konfirmandus tábora. Idén ezen a hagyományossá vált találkozón 15 kolozsvári konfirmandus vett részt. A tábor keretén belül különböző kirándulásokra került sor, közben nem hiányozhatott a jó hangulat, a szórakozás, a barátkozás és a kátétanulás sem. A tábor után pár nappal, július 3-án került sor a két egyházközség közös konfirmációi ünnepségére a belvárosi templomban, ahol 16 ifjú tett hitet unitárius vallásáról, és részesült életében először a Jézus életére, tanítására és halálára emlékeztető úrvacsorából.

Nagyajta fennállásának 800. évfordulója alkalmából **egyhetes ünnepi rendezvénysorozat**ra került sor július 11–17. között a településen, mely az **unitárius vártemplomban tartott ökumenikus istentisztelettel, székelykapu-avatással zárult.** Fekete Levente unitárius lelkész prédikációjában hangsúlyozta: a székelykapu ajtaja mindig mindenki előtt nyitva áll. A Péterffy Dénes által faragott alkotásról Péter Géza helybeli tanár beszélt, elmondva, hogy bár a kapuk általában elválasztják az embereket, az ilyen kapuk összekötnek szeretteinkkel. A templom bejáratánál álló székelykaput, valamint a temető bejáratához állított gyalogkaput Fekete Levente unitárius és Nagy Károly Kázmér református lelkészek, valamint Keresztes Zoltán miklósvári plébános áldották meg, végül Bihari Edömér polgármester mondott köszönetet a jelenlevőknek és az ünnepségsorozat támogatóinak.

A játszótársam, mondd, akarsz-e lenni?

Újvárosi Katalin

Jónás egyszerű ember, akit megszólít az Úr. Ninive városába küldi, hogy megtérést hirdessen. Jónás azonban megijed ettől a számára idegen és nagy feladattól, ezért menekülni kezd. Talán ő sem tudja hová és merre, csak érzi, hogy el innen, de jó messzire... Egy hajó kerül az útjába, és reméli, hogy itt meghúzhatja magát. A tengeren azonban óriási vihar tör ki, és az emberek – akkori szokás szerint – sorsot vetnek, hogy ki miatt történik mindez. A döntés visszafordíthatatlan: úgy menekülhetnek meg, ha kidobják a hajóból azt, aki az ő istene ellen vétett, s az vihart küldött rájuk. Jónás ekkor, a vihar kellős közepén egymagában szembenéz a halállal. Belátja, hogy tévedett, de már késő. Ám amikor mindent feladott volna megérkezik a csoda: egy cethal lenyeli és három nap után a szárazföldre dobja. Jónás végiggondolja cselekedeteit és megérti, mindazt amit mi istenközelit életnek, hitnek, tudásnak és ki tudja még mi mindennek nevezünk.

Nemrég eljátszottuk e történetet. Volt, aki beállt hajóskapitánynak, egyszerű utasnak, tengernek vagy Ninive királyának. Persze volt cethal, Jónás és Isten is. Visszautaztunk az időben, ám mégis maradtunk a jelenben. Mind felvettünk egy szerepet, de hoztuk a magunk egyéniségét is. És jöttek a történetbeli fordulatok: menekülés az Isten elől, kalandos utazás, megérkezés, vallomás, elégtétel. Más szemszögből láttam (és éltem meg) a történetet. És ez volt a lényeg – belelépni a történetbe. Olykor folyának a szavak, de nem érkeznek meg. Ilyenkor kell a játék. És kell a társ, aki játszótárs is.

Kedves Olvasó! Te belépnél-e egy-egy bibliabéli történetbe? Hogy gyermekként játszva fedezd fel ki vagy te ott? Ó, nemcsak a játékban, az életedben is! Gyere, nyisd ki a Bibliád és olvasd végig a történetet. Egyszer az eszeddel, aztán a szíveddel. Hunyd le

a szemed és dönts el ki vagy te. És játszd végig, lépésről lépésre. Lesznek kérdéseid, bizonyára. Beszélj meg bizalmasaiddal. Lesznek felismeréseid is. És útmutatód, hogy hogyan tovább. Ne halasztgasd, nem éri meg!

A mi játékunkban Isten zavarban volt. Zavarát humorral leplezte. Ezen mindenki meglepődött. A hajósok nem akarták kidobni Jónást, mert rossz érzés kidobni egy embert, ám a cethal alig várta, hogy megmenthesse. Ninive lakói nagyon hamar megtértek, Jónás csak ámult, hogy milyen könnyű dolga volt s ő mégis menekült e feladat elől.

Igen, kedves Olvasó, mindannyian Isten hírnökei vagyunk. Lehetünk Jónások, hajóskapitányok, egyszerű utazók, próféták vagy romlott

döntött: elment Ninivébe, ahol romlottak és bűnösök voltak az emberek, elmondta nekik az Úr üzenetét, hogy ha nem változnak meg elpusztulnak, és az emberek meghallgatták. Ő úgy érezte, az Úr szórakozott vele, hiszen nem következett be a pusztulás. Ám valójában embereket mentett meg azzal, hogy továbbította az üzenetet. És igen, így van ez a mi életünkben is: el kell mondanunk az üzenetet, akkor is, ha nem látjuk értelmét, ha butaságnak tűnik, ha nem divatos vagy nem jópofa, mert a jó Isten tudása több a mi tudásunknál.

Egy-egy bibliai történet nem más a mi életünkben, mint egy-egy emlékeztető arra, hogy életünk több annál, mint ami a felszínen úszik; kérdőjel, hogy mi hol vagyunk abban; felkiáltójel is, hogy halljuk-e a mi Is-

„Nyomorúságomban az Úrhoz kiáltottam, és ő meghallgatott engem.” (Jón 2,3)

városlakók, úgy jövünk a világra, hogy egy-egy üzenet hordozói vagyunk e földi életben. Feladatunk az, hogy ezt az üzenetet megosszuk a világgal, mert ezáltal teljesítjük életünk célját és egyben küldetésünket. Életünk folyamán olykor hajlamosak vagyunk úgy élni, hogy ne hallhassuk meg Isten szavát. Zajongunk, rohanunk, nem figyelünk a belsőnkre. Esélyt sem adunk arra, hogy napvilágra kerüljön, mi céllal jöttünk e világra. Ha mégis megtesszük, nagyon sokszor elmenekülünk a feladat elől. Azt gondoljuk, akárcsak Jónás, hogy ha más irányba megyünk, mint amerre az Úr küld, akkor megúszhatjuk a feladat teljesítését. Ám mindig van életünkben egy pillanat, amikor felismerjük, hogy mehetünk bárhová, az Úr így is, úgy is reánk talál. És ez a pillanat a döntő. Jónás jól

tenünk szavát életünk forgatagában vagy mindent megteszünk annak érdekében, hogy elkerüljük a kérdés lehetőségét?! És számonkérés is ugyanakkor, hogy ha halljuk, teszünk-e a dolgunk? Azt tesszük-e amit kell vagy csak sodródunk?

A játszótársam, mondd, akarsz-e lenni, akarsz-e mindig, mindig játszani, akarsz-e együtt a sötétbe menni, gyerekszívvvel fontosnak látszani, nagykomolyan az asztalfőre ülni, borból-vízből mértékkel tölteni, gyöngyöt dobálni, semminek örülni, sóhajtván rossz ruhákat öltetni?

[...]
Akarsz-e élni, élni mindörökkön, játékban élni, mely valóra vált? Virágok közt feküdni lenni a földön, s akarsz, akarsz-e játszani halált?

(Kosztolányi Dezső)

Kétszáz éve született Kriza János

Kolozsvári ünnep

Sándor Krisztina

Az Erdélyi Unitárius Egyház és a Kriza János Néprajzi Társaság Kriza János püspök, néprajzkutató születésének 200. évfordulóján emlékünnepséget szervezett 2011. június 26–28. között Kolozsváron, illetve Nagyajtán. Az ünnepség vasárnap du. 18 órától ünnepi istentisztelettel kezdődött a belvárosi unitárius templomban, ahol a szolgálatot Szabó Előd ürmösi lelkész végezte, majd Kilyén Ilka marosvásárhelyi színművész előadásában székely dalok és balladák hangzottak el. Június 27-én, hétfőn tudományos konferenciát tartottak a János Zsigmond Unitárius Kollégium Dísztermében, ahol Kovács Sándor teológiai tanár, Molnár B. Lehel levéltáros, Kriza Ildikó (Budapest), T. Szabó Levente (Kolozsvár), Olosz Katalin (Marosvásárhely), Szakál Anna (Kolozsvár), Albert Ernő (Sepsiszentgyörgy), Barabás László (Marosvásárhely) és Pozsony Ferenc (Kolozsvár) tudományos kutatók, egyetemi tanárok tartottak előadást.

A konferencia végére meglepetést tartogatott a Kriza

János Néprajzi Társaság: a helyszínen bemutatták Adorjáni Rudolf Károly nyugalmazott unitárius lelkész, a Kis-Küküllő menti pipei unitárius egyházközség történetének utóbbi száz évét megörökítő könyvét. A 89 éves szerző személyes hangvételű hozzászólása után a konferenciát Bálint Benczédi Ferenc püspök zárta. A konferencia előadásai után Kriza János sírjának megkoszorúzására került sor a Házsongárdi temetőben.

Legyen erőforrás az emlékezés

Fekete Réka (Háromszék)

Járjunk, menjünk elődeink tanítása szerint, és hagyjunk olyan szellemi nyomokat, amelyek eligazítanak összekuszálódott világunkban – intett június 28-án Nagyajtán tartott szószeri beszédében Bálint Benczédi Ferenc unitárius püspök. Kriza János születésének kétszázadik évfordulóján ünnepi műsorral, tudományos előadással és koszorúzással emlékezett meg a helyi közösség a magyar népköltészet kiemelkedő gyűjtőjéről, az

íróról, műfordítóról, az erdélyi unitárius egyház neves püspökéről.

A nagyajtai unitárius templomban tartott ünnepi megemlékezésre összegyűltek Pap Mária, a háromszékfelsőfehéri unitárius egyházkör esperese köszöntötte, hangsúlyozva, az emlékezéssel múltunkat állítjuk tükröbe, és azt látjuk, ma is hittel, szeretettel és bátorsággal kell vállalnunk a szolgálatot. Ünnepi prédikációjában Bálint Benczédi Ferenc hangsúlyozta, bár erdélyi létünk többletkihívást jelent, számbeli kisebbségünknek nem kell kisebbségérzést táplálnia bennünk. Véget kell vetni az önsajnáltnak, a sírva vigad a magyar-szerű magatartásnak, és azt kell szem előtt tartanunk, hogy a felemelkedéshez egy biztató jövőképre van szükségünk. Magyaroknak lenni feladat, és nem búskomor küzdelem – jelentette ki Erdély unitárius püspöke, aki szerint felelős nemzetszeretetre van szükség, valamint arra, hogy erősödjünk gyökértudatunkban.

Legyen erőforrás az emlékezés a hétköznapi megpróbáltatásai között – zárta szószeri beszédét Bálint Benczédi Ferenc, majd a megtartó közösségért mondott imát. Fekete Levente helyi unitárius lelkész megköszönte a püspök szolgálatát, és hangsúlyozta, ha őrizzük, és tovább éltetjük elődeink szellemi örökségét, akkor lesz jövőnk.

Kriza és a kor nagyjai nem elismerésre várva cselekedtek, hanem népszerűsítésből, nekünk pedig, akik a vélt és valós értékek idejében élünk, meg kell találnunk a biztos pontokat, ilyen a vallás és a nemzeti öntudat – ezekkel a szavakkal köszöntötte a nagyszámú gyülekezetet

Elekes Botond, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium kulturális államtitkárságának kabinetfőnöke. Tamás Sándor, a megyei tanács elnöke a nemzeti önbecsülés fontosságát hangsúlyozta, mert szerinte csak ilyen közhangulatban kerülnek ki olyan szellemóriások, mint Kriza János. Majd a meghívottaknak ajándékozott egy-egy példányt a megyei önkormányzat támogatásával az évfordulóra megjelentetett Vadrózsák hasonmás-kiadásából. Kriza János 1863-ban megjelent Székely Népköltési Gyűjteményének ez az első, az eredetivel teljesen azonos kiadása. Kezdeményezője, Pozsony Ferenc néprajzkutató, egyetemi tanár felszólalásában kiemelte, a Vadrózsák már megjelenése korában azt üzent a világnak, hogy a székelység szellemi kincsei nagyon értékes összetevői a magyar nemzeti kultúrának. Biztos jövőt akkor tudunk építeni, ha a felgyorsult polgárosodás és globalizáció idejében nem dobjuk el értékeinket, megtaláljuk az egyensúlyt a hagyományörzés és újítás között. Kriza János emberi nagyságáról, a magyar népköltészet minden társadalmi réteget megszólító, széles körben történő terjesztéséről, külföldi megismertetésében játszott szerepéről a balladás püspök György nevű testvérének dédunokája, az etnográfus Kriza Ildikó, az MTA tagja tartott ismertetőt.

A püspöki tanítások, a tudományosság képviselőinek tájékoztató és eligazító hozzászólásai nem lettek volna elegendők a Kriza-szellem megidézésére a helyiek cselekvő jelenléte nélkül. A Kriza János Általános Iskola diákjai Barabás Mihály nyugalmazott magyartanár, egy-

kori iskolaigazgató irányításával drámajáték-elemekkel tűzdelve mutattak be balladákat, adtak elő tréfás monodráákat, Fekete Judit tiszteletes asszony citerásai és a Péter Géza vezette Gazdag Miklós Polgári Daloskör a népdalok világából merített egy csokorra valót.

Az ünneplő gyülekezet megtekintette a Kriza-emlékházban berendezett, a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum munkatársai által felújított kiállítást, majd az egyházi és világi testületek képviselői az emlékezés koszorúit helyezték el Kriza János parkbéli mellszobránál. Az emlékünnepe az *Erdővidék az én hazám* kezdetű Kriza-dal közös eléneklésével ért véget.

Csoda, ritka csoda!

Szakács Etelka

„KérjeteK, és adatik nekteK, keresseteK, és találtok, zörgesseteK, és megnyitátik nekteK.” (Mt 7,7)

Csodák nap mint nap történnek körülöttünk, velünk, bennünk... csak arra van szükség, hogy észre vegyük őket.

A 21. század elején a nyárádszeredai unitáriusok, Szén Sándorral, akkori lelkészükkel együtt gondoltak egy nagyot: jó lenne templomot építeni az 1983-ban megvásárolt és máig is használatban levő katolikus kápolna helyett. Ez az átalakított kis kápolna nagy segítség volt számunkra, és ezért a mai napig hálásak vagyunk a katolikus közösségnek. Mára azonban nagyon megrepedeztek a falai, kívül-belül hulladozik a vályogvakolat, kis ablakait nem lehet zárni nyitni. Egyszóval nagyon időszerűvé vált egy templom építése.

2004-ben, amikor néhai dr. Szabó Árpád püspök jelenlétében az alap-

követ letettük, úgy számoltunk, hogy több mint tíz év kell a templom felszenteléséig. Mondtam is akkor a fő-tisztelendő püspök úrnak, hogy szeretném azt megérni, hogy megtakaríthassam a templom ablakait. Az ablaktakarítást nem én végeztem el, mert örömeinkre nagyon sok fiatal jött a templomtakarítási akcióra. Amúgy sincs már kinek mondani: „Tetszik látni, Püspök Úr, megértük és reményeinknél hamarabb takarítottam templomablakot”, de ezt Ő úgy is látja onnan fentről. És bízom benne, hogy az egyik nagyon nagy segítőnk, templomépítő hívünk, Adorjáni Árpád is látta a mai napot. Jó volna tudni, melyik padban ült köztünk láthatatlanul is. Biztosan a család tagjai mellett foglalt helyet, hogy érezzék ők is: nem volt hiába-

való az a sok munka, amit templomunkért végzett.

„Kicsi fehér templomotokba/ Most minden erők tömörülnek./ Kicsi fehér templom-padokba/ A holtak is mellétek ülnek” – hangzik Reményik Sándor üzenete, s mi érezzük a szavak jelentésének súlyát.

A hét év alatt elkészült templom felszentelésére még nem került sor, ám június 26-án, konfirmálás alkalmával mégis használatba vettük. A három konfirmáló fiatal olyan méltóságteljesen tett hitéről bizonyosságot, hogy felemelő érzés volt őket látni és hallani.

Ezen a napon velünk ünnepelt Hadnagy Judit mérnöknő, a templom tervezője, aki nagyon büszke lehet a munkájára: hogy ilyen gyönyörű, fehérre meszelt, nagyon jó akusztikával rendelkező, meghitt és mégis megfelelően tágas kis templomot álmodott meg számunkra. Jó volt vele beszélgetni, tanácsokat kérni a további teendőkről. Megígérte, hogy továbbra is segítségünkre lesz a templom belső díszítésénél. Szeretettel várjuk a kivite- ➔

→ lezöt is, és bizunk benne, hogy ő is el fog jönni, hogy velünk örvendjen amikor alkalma lesz rá, talán épp a templom felszentelése alkalmával. Ilyen vállalkozóval nem minden nap találkozunk az ember manapság: ott segített, ahol tudott, nem egyszer akkor is folytatta a munkálatokat, amikor már nem volt, és nem is tudtuk, hogy mikor lesz rá anyagi fedezet. Egyet biztos tudott: azt, hogy az Isten velünk van, templomépitő emberekkel. Ugyancsak velünk ünnepeltek a sokat segítő megyei és helyi hatóságok, valamint az egyesült államokbeli testvéregyházközségek képviselői.

Életem folyamán volt már ilyen alkalomban részem, és mindig felemelő volt, ám amit ezen ünnepségen éreztem, az felülmúlhatatlan és megfoghatatlan volt hangulatában.

Az 1970-es években szülőfalumban, Vadadban, építettek az unitárius hívek a háborúban leégett templom helyett egy új templomot. Az sem volt egyszerű dolog a kommunizmusban: előbb csak torony nélkül kaptak rá építkezési engedélyt, később torony is került rá. Több mint harminc évig a papilak középső szobájába jártunk imádkozni. Én ott is konfirmáltam, abban a „középső” szobában. 1983-ban a már említett kápolnát vásároltuk meg. Az is öröm volt, addig a re-

formátus templomban voltak megtartva az istentiszteletek, havonta egy alkalommal, délutánonként.

A mostani alkalom mindennek a megkoronázása! Annyira felemelő volt ez a nap számomra, hogy úgy gondoltam, azonnal el kell mondanom valakinek, meg kell osztanom valakikkel. Most meg azt érzem, hogy mégsem sikerül leírnom, amit érzek. Nagyon egyszerű érzés! Biztosan így gondolja, így érzi Sándor Szilárd tiszteletes úr is. Nem volt hiá-

bavaló a sok-sok munkája (lótása-futása). A pap nem magának építi a templomot, és nem is könnyű feladat. Lehetünk száznál is többen, ha nincs ki mögé felsorakozni, semmire sem megyünk. De gondolom, így igaz ez fordítva is.

Nagyon szerettem volna világga kiáltani és megosztani sok sok emberrel ezt az örömet: Sikerült közel kétszáz unitárius hívőnek végre egy

egyszerű, vallásunknak megfelelő, szép fehér, nem hivalkodó templomot építeni.

Kedves nyáradszeredai unitáriusok! Legyünk büszkék magunkra, és adjunk hálát az Istennek, nemcsak ezért a szép OTTHONÉRT, hanem mindenért, ami velünk történik, mert minden van valamiért.

Ebben a rohanó világban legalább vasárnaponként szánjunk időt templomunkban imádkozni: azért, hogy vagyunk, vannak gyerekeink, van közösségünk. Addig menjünk Isten házába, amíg tudunk. Nyugodjunk meg, pihenjünk, és érezzük, hogy nem vagyunk magunkra hagyva. Heti egy óra nem olyan sok, hogy ne tudnánk azt saját békénknek, lelkünknek szálni. Nekem is a hit által sikerült annyi nehézségből talpra állnom. Bármennyi munkám volt, fiatal koromtól fogva jutott annyi időm, hogy naponta imádkozzam, hetente és ünnepeken a templomban új erőt, lelki megnyugvást nyerjek.

Idekívánkozik egy szép, Nagy Enikőtől származó gondolat, ahhoz hasonló, amit a templomban éreztem: „Boldogság, igen, ez az, megvan, most már igazán... biztosan ezt az érzést írják a meditációs könyvek, önfeledt állapot, ahol nincs semmi egyéb, csak a nyugalom, a béke... ilyen egyszerű, ennyire könnyű?”

V. Orbán Balázs Emlékszekértúra

Lőrinczi Lajos

Ismét elindultunk. Hegyre fel-völgybe le. A mi patakjaink mentén, a mi erdeinkben, a mi ösvényeinken, amelyek évszázadok óta behálózzák, megszépítik szülőföldünket, összekötik a falvak népét. Ösvényeken, erdei-mezei utakon, amelyeket a székely ember hazáját védelmező, kenyeret asztalra készítő gondja taposott. Minden lépés történelem. A kacagó patakok, a susogó erdők, a tetők gyönyörű panorámája, a falvakat őriző, az égbe pontot szűrő fehér tornyok: mind-mind rólunk szólnak, az Istennel együtt élő székely ember küzdelméről, helyzetéről, anyáink és apáink, de unokáink örömről és bánatáról is.

Isten nevében indultunk Orbán Balázs nyomába, immár ötödik alkalommal. Utunkon elkísért a nemzeti lobogónk, a székely zászló és a felszalagozott vándorbotunk, hogy mindenki jól lássa, hogy kik vagyunk, hogy összetartozunk, anyaországiak és székelyek. Egy a célunk, egy az utunk, és bár más-más módon (most ugyanazon!) keressük, egy az Istenünk is.

Csehétfalván, hagyományos módon, ünnepi istentisztelettel egybekötött megnyitót tartottunk, amikor a lelkész a mustármag példázatán és Gedeon történetén keresztül arról beszélt, hogy a kicsiből milyen hatalmas és fenséges dolgok születhetnek, ha van a szívünkben elég hit. Hogy egykor az előttünk álló ösvényeken véres kardot hordtak körbe elődeink, a haza védelmében harcra szólítva népünk vitéz fiait. Most nekünk, ugyanazon az ösvényeken haladva, a hit fákláját kell körbe hordoznunk, hogy az emberek lelkében szunnyadó parazsat felgyújtsuk, az összetartozás tudatát, a megmaradás reményességét erősítsük. Megkeresni, megtalálni in-

dulunk el azt, ami a bebokrosodott szántóföldek, a befűvesedett udvarok, eladott-felújított, de „fagyi színre” festett házak, pálinka leheletű életek között megmaradt. Ami lényeges volt, nemes volt, ma is az, és annak kell maradnia a jövőben is.

Eddigi öt túránk emlékére, a templom karzatára, a nemzeti zászló ölelésébe, kopjafát helyeztünk el, Balázs Antal nyugalmazott tanító adományát. Köszöntésében a NIK elnöke, Grezsa Ferenc, az emlékállítás fontosságát hangsúlyozta, és azt kívánta, hogy 95 és 995 év múlva is Csehétfalván mindenki tudja majd, mit üzen a felállított kopjafa. Vándorbotunkra bizakodással és könnyes szemmel kötöttük fel újra, az eddig bejárt sok-sok falu neve közé, a Csehétfalva feliratú szalagot. A csehétfalvi fiatalok műsorában az Izsák- és Kányádi-versek a szülőföld megbecsüléséről, a hazatérésről, a mostoha körülmények között („orra bukva az avaron”! – F. Á.) is helytállásról szóltak, egy földről, ahol a „sár is tiszta”, „ahonnan indulni lehet, s aki indul, visszajöhet” (Kányádi).

Délután közös kerti ebéden, vetélkedőkön rázódtak össze egy csapattá a vendégek és a helyiek.

Július 4-én reggel indultunk útnak. A csehétfalvi fiatalokkal együtt 50 személy. Szekereinkre kitéttük zászlóinkat és a vándorbotot. Irány Tarcsafalva, Tordátfalva, Siménfalva, Nagyalambfalva, Bözsefalva. Tordátfalván, Boros György püspök szülőfalujában, összegyűlve vártak az asszonyok, felelevenítve a néhány évvel ezelőtti pánkós-mulatós fogadtatást. Templomi áhítat keretében Boros Sándor gondnok mesélt a falu és templom történetéről. A Fias-mál mellett és az Alba-patak mentén elhaladva, Székely Mózes fejedelem szülőfaluján, Siménfalván hajtottunk keresztül, neki a Rez-tetőnek. Felfelé haladva egyre gyönyörűbben tárult ki az egymás mellé felsorakozott Nyikó menti falvak látványa, Kedéktől fel Székelypálfalváig. Ott hátul meg a Firtos, körutunk végpontja, Csehétfalva előtt. Bár hideg eső áztatott a gerincen, örömmel érkezünk meg Kányádi Sándor szülőfalujába, Nagyalambfalvára, onnan meg szállásfalunkba, Bözsefalvára.

A második nap délelőttjén Kisgalambfalva történetével ismerkedtünk meg, református áhítaton, szeretetvendégségen vettünk részt, majd felkapaszkodtunk az Omlás-tetőre, Galath várához. Előttünk a Nagy-Küküllő és Nyikó völgye ölelkezett, hátul őrködött a Firtos. Egy pil-

lanatra „béhunytam a szemem” (Kányádi), és láttam, miként gyúlnak ki a lármafák a Galath, a Kadicsa, a Firtos várában, majd sorra az Ijesztő bükkön, a Küsmődi és Siklódi Kövön. Népem, én népem! Ma is égnek ezek a lármafák! Ma is nyakunkon a veszedelem, külső és belső. Őseink ráznak, mint költőtársa Petőfi Sándort: „te alszol?” Tetemre hívnak: ébredj székely! Lángoltasd fel lelkednek nagy hitét, furfangos eszeddel találj ki már valamit, és szántóid, legelőid után, tisztítsd meg a „bokrok-tól”, a gatzól a lelked és szíved is! Mert még megvan benned az erő!

Szakadó esőben, de dalolva érkezünk Székelykeresztúrra, a mi anyavárosunkba. Este Kányádi Sándor-szavalóverseny keretében örvendeztettük meg egymást a költő verseivel, majd éjjelbe nyúló beszélgetésen vettük számba a jelent, és terveztük a jövőt.

Harmadik napon az unitárius templomból indultunk megkoszorúzni az Unitárius Gimnázium udvarán Orbán Balázs és Berde Mózes szobraikat, akik jó példával jártak előttünk, megmutatva azt, hogy miként kell szeretni a népet. A Molnár István Múzeumban sűrített történelmi leckét vettünk a környék begyűjtött emlékei alapján, majd a főtéren fejet hajtottunk Petőfi Sándor szobra előtt, aki éppen ilyentájt, júliusban indult utolsó földi csatájára, innen Székelykeresztúrról. Tiszteletére elénekeltük Nemzeti Imánkat. Délután a rugonfalvi tónál lemostuk az út porát (sarat?), majd a Kedékbe vivő út melletti gerincen felhaladva most másik szögből csodáltuk meg a Nagy és Kis Kede völgyét, a két falu közötti, dombon ülő templommal. Hátunk mögött Székelykeresztúr, távolabb a Hargita, előttünk a Firtos. És természetesen Székelyszentmiklós, ahol a „petyergő” esőben szeretetvendégséggel fogadtak: a 48 lelkes faluban a 42 fős csapatot. Megható és maradandó volt az együtt elköltött estebéd a kultúrházban, a sok szép beszéd, a „jó arcú emberekkel” való együttlét. További utunk során sokat emlegettük e falu példás összetartását és meleg vendégszeretetét, felidézve a tavalyi Farkas Árpád szavalóversenyt, és a falu sok neves elszármazottját.

Negyedik nap reggelén a helyi templomból indulva Nagymedesér műemlék-templomát céloztuk meg, ahol szeretetvendégséggel vártak a helyiek. Áhítatunk alatt megkondukt egyházkörünk legrégebbi, 15. századi →

→ harangja. Kiss Elek unitárius püspök faluja mint meleg fészek terült el a völgyben, miközben felkapaszkodtunk a hegyre Kismedesér felé. A látvány ismét gyönyörű: a Nyikó völgye, a falvak, a Rez, a vigyázó Firtos. A friss medvenyomok látványa kapcsán arról a hihetetlen helyzetről beszélgettünk, hogy nálunk fontosabb a vadállat, mint az ember; hogy nem lehet olyan vadász-törvényt kitalálni, amelyik megfelelő helyet biztosít a vadnak, de teret enged a kenyérét megtermelni akaró embernek is!

A Gagy völgyén felhaladva a szénégető boksák mellett a Peszente tetőre érkeztünk. A Gagy völgyére, Bözöd vidékére, Etéd környékére szépen le lehet látni. A Firtos lova hófehéren világított Énlaka felett, ahol éjszakai szállásunk is volt. A tavalyi unitárius egyháztörténelmi vetélkedő után, idén – a katolikus útítársakra való tekintettel – az Árpád-házi magyar szentek élete volt vetélkedőnk témája. Utána, egyre őszintébb lélekkel fújtuk az „Árpád apánk ne félts ősi nemzeted”-hez hasonló dalokat.

Másnap, megköszönve a meleg vendéglátást, az ősi templomból, zsoltáros lélekkel vettük a Firtos-tető felé utunkat. Végre, a Firtos, ahol a ló hátán, Tamási Áron

szerint, egykor „elaludt a gondviselés”, de ahol sokkal korábban tündérek laktak. Konyhájukból eredt a Csehétfalván is átfolyó Konyha-patak, a szalonjukból a Szalom-patak. Lábaink előtt a fél Erdély, a Hargitától a Fogarasi-havasokig, Marosvásárhelytől a Görgényi-havasokig. Sok-sok székely, magyar falucska, ahol emberek százai élnek nehéz, de szép életüket. A hegy ősi szentiségét-erejét megérezve fohászkodtunk azért, hogy a Gondviselés soha ne szunnyadjon, hanem örökjön felettünk, miként a Firtos.

Délután, Csehétfalvára érkezve, bezárult a kör. Az itt-honiatok úgy fogadtak, miként hazatérő gyermekeiket szokták, meleg étellel, öleléssel: Hála Istennek egészségben, tisztességben jártak! És mi örömmel meséltük azt a sok szép élményt, gondolatot, érzést, amely a túra alatt eltöltötte lelkünket. A Nemzeti Ivó Kupa, Hargita Megye Tanácsa, a vendéglátóink és fuvarosaink segítségével megvalósított zárandoklatnak, ez évben, vége. A futást elvégeztük, a hitet megtartottuk, ahol lehetett éllesztgettük. Igazából önmagunkban barangoltunk, és önmagunkat találtuk meg a falvak, a tetők, az emberek között.

Jövőben, Isten áldásával, újra útnak indulunk.

Látogatás a végeken

Nagy László

A marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség nőszövetsége kirándulást szervezett Verespatakra és Abrudbányára. Akkor volt az érdeklődés, hogy két autóbust kellett fogadni, hogy a közel 80 személy kényelmesen utazhasson. A reggel 6 órai gyülekező jó hangulatban kezdődött. Bizakodva kémeztük az eget abban reménykedve, hogy szép idővel áld meg Isten. Amikor a Tordáig jól ismert útszakasz után elének tárult az Aranyos völgye, sok kiránduló ajkát elhagyta az álmélkodó „Jaj, milyen szép!” felkiáltás. Pálfi Árpád unitárius lelkész jóvoltából „tárt karokkal vártak” Verespatakon.

Lehetőségünk volt ellátogatni az egykori aranybányába és szakszerű magyarázatot hallhattunk az aranybányászatról, a külső és belső bányászati múzeumból. A fényképeken felfedezhetük székelyharisnyás, nagybajuszú, kalapos elődeinket, akiknek nagyon nehezen „termett” az arany. Veres-

patak központja vegyes érzelmeket váltott ki. Az ó- és az új világ találkozása, az ellentétek jelenvalósága tárult fel előttünk: munka lehetősége és környezetrombolás réme, összeomló épületek és egy kevés remény a jövőre.

Gábor Krisztina Andrea, a verespataki turisztikai hivatal munkatársa bemutatta a települést és a

templomokat. Siralmas állapotban van a református templom, amelynek egyetlen híve van. Az unitárius temp-

lomot a lelkészi család rendben tartja, de híveinek száma alig haladja meg a tízet. A katolikus templomot sikerült felújítani egy épület eladásából származó pénzüsszegekből.

Abrudbányát Gábor Ferenc református lelkész mutatta be. Impozáns a főtéren levő református templom, de nagyon lehangoló volt látni az évek óta fedél nélkül álló unitárius templomot, amelyet évekkel ezelőtt az Unitárius Egyház átadott a helyi önkormányzatnak. Az Abrudbányai Magyar Kulturális Egyesület elkészítette a templom felújításának látványtervét, de a megvalósításhoz nagyon sok pénzre lenne szükség. Legsürgősebb a meglévő falak megóvása lenne a további enyészettől. Reméljük, hogy külső segítséggel legalább ezt a munkát elvégezhetik. Ehhez egyetemes egyházi szinten is hozzá kellene járulnunk.

Hazafelé utunkat Nagyenyed felé vettük, s a nap vegyes élményeit az ősi Bethlen Gábor Kollégium borpincéjében oldottuk András Emil borász Plébános és muskotály borainak megköstölésével.

Folytatjuk elkezdett sorozatunkat, melyben olyan személyekkel ismerkedhetnek meg az Olvasók, akiknek életében, munkájában fontos szerepet játszik unitáriusságuk, és akik világi pályájuk mellett rendszeresen kiveszik részük az erdélyi unitárius egyház hivatásteljesítő munkájából.

Unitáriusnak lenni – építeni és előremenni

Nagy Zsigmonddal, a marosi egyházkör felügyelőgondnokával Sándor Krisztina beszélget

A nyárádgálfalvi egyházközség tagja vagy, jelenleg is a Nyárád mentén élsz. Mit jelent ez a vidék számodra?

Őseim a háromszéki Bikfalváról települtek Nyárádgálfalvára a 18. század végén. II. Rákóczi Györgytől kapott kutyabórt ősapánk. Nagypám is jegyző volt több Nyárád menti településen, Nyárádszeredában is, a bécsi döntéstől 1944 szeptemberéig.

A Nyárád mente valamikor Erdély leggazdagabb, legmódosabb vidékei közé tartozott. A természet és az ember egy igen magas fokú szimbiózisra valósult itt meg évszázadokon keresztül. Nyárádszereda 10 kilométeres körzetében legkevesebb hat Árpád-kori templom van, ami arra utal, hogy őseink kedvező természeti feltételeket találtak itt a megélhetésre. A 20. század elején a polgárosodó Nyárád mentén igazi gazdasági robbanást jelentett a kisvasút, megindult a cukorrépa-termesztés, beindult a kereskedelem és megteremtődtek az iparosodás feltételei is, főképpen Nyárádszeredában. Ebben az időben Gálfalván évente 80–100 gyermeket is kereszteltek. Ez a vidék mindig eltartotta magát, és ugyanakkor nagyon sok csíki és gyergyói embernek is kenyeret adott, akik nyáron napszámában dolgoztak az itteni földeken. Ez a vidék számomra ma, 2011 nyarán egy olyan helyet jelent, amely képes lenne biztosítani az itt lakók számára a megmaradást és a gyarapodást.

A marosi egyházkör felügyelőgondnoka vagy, és tagja az Egyházi Képviselő Tanácsnak. Miért fontos számodra egyházi tisztséget vállalni? Honnan az indíttatás?

Anyám pedagógus volt. Figyelmeztették az akkori fejesek, hogy csak semmi keresztelő, konfirmálás vagy templomba járás. Ez akkor állásvesztéssel járt. Apám Marosvásár-

helyen érettségizett a Bolyaiban, majd 3 évet húzott le Románia legkegyetlenebb szénbányáiban, büntetésként származása miatt. A kórházban kereszteltek meg 10 éves koromban, amikor kómába kerültem. Török Elek tiszteletes úr konfirmáltatott engem és még 3 „osztályidegen” tinédzsert, dugiban, 18 évesen a papi lakon. Szüleim nem bátorítottak a templomba járásra, hiszen abból nekik kellemetlenségük támadhatott volna. Nagyon ritkán és csak sutogva meséltek az elbitorolt földekről, az összetört álmaikról. Az osztályidegenség rányomta bélyegét a mindennapjainkra. Persze, az én életemet is kettétörte. Hosszú ideig, gyakorlatilag a '89-es fordulatig egyebet sem tettem, csak védekeztem, és ehhez felhasználtam minden eszközt. Életem egyetlen percét sem bántam meg, de úgy gondolom, hogy a mi nemzedékünknek megvannak a titkai is, és ezek csak ránk tartoznak. Én a Jóistenben mindig hittem, tudom, hogy van egy Gondviselő, aki elrendezi a sorsunkat. 42 éves voltam, amikor a jogtudományokból államvizsgáztam. Csak kb. 15 éve járok rendszeresen templomba. Apai nagypám és a testvére is a Kolozsvári Unitárius Kollégiumban érettségiztek a 20-as évek elején. Nemrég, a tavalyi Főtanácsi ülés egyik szünetében fedeztem fel a fényképeiket az érettségi táblákon. Felemelő és megható volt.

Anyai nagypám hosszú ideig volt gondnok Nyárádgálfalván. Török Elek tiszteletes úr még a '90-es években felkért, hogy vállalnék feladatot. 2008 júniusában a Szabédon megtartott köri közgyűlésen megválasztottak a marosi egyházkör felügyelőgondnokának. 2008 decemberében a fehéregyházi zsinaton az Egyházi Képviselő Tanács tagjává választottak, ugyanakkor tagja vagyok a jogügyi bizottságnak is. Tanácskozási

jogkörrel tagja vagyok az átvilágítási bizottságban, valamint az alaptörvény-módosítást előkészítő bizottságban.

Ma, 52 évesen is azt vallom, hogy a múltból meríthet az ember energiát, de mindig a mában kell élni, két lábbal kell a földön járni, és azt is valom, hogy az emberi lét értelmét nem a kitűzött célok mennyisége, hanem a minősége határozza meg.

A nyárádszeredai önkormányzat jegyzője vagy jogászként. Milyenek a hétköznapjaid?

Nekem a törvény tiltja, hogy politizáljak, ellenben azt nem, hogy véleményem legyen. Mi, jegyzők, azon kevesek közé tartozunk, akik belülről ismerve azt a hatalmas rendszert, amit állami és helyi bürokráciának szoktunk nevezni, tárgyilagosan és érzelemmentesen tudunk állást foglalni a legtöbb kérdésben. Sajnos ebből baj szokott kerekedni. Mert elvárják, hogy az ember ide vagy oda tartozzon. Egyszerűen „beosztják” az embereket ide vagy oda. Erdélyi hétköznapjaink egy igen kóros jelenségeről van szó, amit én Mengeleszindrómának neveznék. Te jobbra, te balra. Te jó magyar vagy, te rossz magyar vagy. Te barát vagy, te ellenség vagy. Te szegény vagy, te gazdag vagy. Nevetséges és keresztény emberhez méltatlan.

A következő bibliai tanításokat próbálom megélni és alkalmazni hétköznapjaimban is: „Minden parancsolatok között az első: Halljad Izráel: Az Úr, a mi Istenünk egy Úr. Szeresed azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, és teljes elmédből és teljes erődből. Ez az első parancsolat. A második pedig hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. Nincs más ezeknél nagyobb parancsolat.” (Mk 12,29b–31); „És szeretni őt teljes szívből, teljes elméből, teljes lélekből és tel-

→ jes erőből, és szeretni embernek felebarátját, mint önmagát, többet ér minden égőáldozatnál és véres áldozatnál.” (Mk 12,33); „Új parancsokat adok néktek, hogy egymást szeressétek; amint én szeretlek titeket, úgy szeressétek ti is egymást.” (Jn 13,34)

Napjainkban az egyházat sokféle kihívás éri. Hogyan látod egyházunk helyzetét?

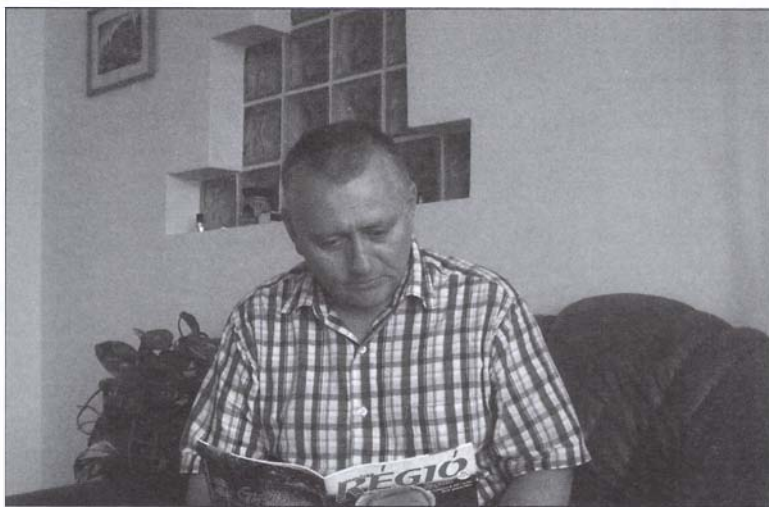
Tudjuk, mert látjuk, hogy megfelelő mecenatúra hiányában a pénze-
ket nálunk a politika osztja el. Már-
pedig ebben a merkantilista világban
nyilvánvaló, hogy a szellemi-hitbéli
gyarapodás is gyakorta pénz- és esz-
közfüggő. (De mikor
nem volt az?) Ezeket
valahonnan elő kell te-
remteni. Nem lehet
templomokat javítani,
közösségi házakat épí-
teni pénz nélkül. A
külföldi testvéregyházi
kapcsolatokból csor-
dogál valami, de az
nem elég. Ezért szá-
momra teljesen nyil-
vánvaló, hogy itt az ál-
lami és közvetve az ön-
kormányzati anyagi
forrásokat maximáli-
san ki kell használni.

Ami tulajdonképpen természetes,
mert az általunk befizetett adók egy
részéről volna szó. Csakhogy ezeket
meg kell szerezni, mert nem jönnek
maguktól. Itt fontos a lelkész kapcso-
latrendszere, lobbizó képessége. Ez
távrolról sem megalkuvás. A lelkész
dolga az is, hogy megtartsa és gyara-
pítsa az egyházi vagyont is és a hívei
létszámát is. Mert ezzel hozzájárul a
saját maga és egyházának a gyarapí-
tásához is. Ami ugyanakkor
összmagyar érdek is, nem? A világi
hatalomnak van ereje, befolyása és
van pénze. Az unitárius egyháznak
még van némi ereje és befolyása, de
sajnos nincs pénze. Persze az ideális
állapot az lenne, ha mindhárom
lenne. De nincs! Helyi szinten pedig
mindkét hatalomnak, a világinak és
az egyházinak is ugyanaz kellene le-
gyen a célja, hogy fejlessze a telepü-
lést, élhetővé tegye, alternatívákat kí-
náljon az embereknek, segítsen eliga-
zodni a 21. században, mert sajnos

nem csak Nyárádszeredában vagy
Gálfalván, hanem a Nyárád mentén
is rohamosan és gyökeresen változ-
nak a demográfiai viszonyok, és nem
a mi javunkra. Ezekkel együtt az az
értékrend is, amely nemcsak megtar-
totta, de évszázadokon keresztül gyar-
apította a Nyárád mente magyarsá-
gát. Ezt már mondtam valahol pár
éve, de ma is így látom.

*Felügyelőgondnokként rálátásod
nyílik több egyházközség életére is.
Milyennek látod a Nyárád menti uni-
tárius közösségeket?*

Nem véletlenül mondtam az
előbbi gondolatokat, hiszen azt lá-
tom, hogy nagyon megnőtt a lelké-

szek szerepe az egyházközségek éle-
tében. Az anyagi források megterem-
tése a gondnok és a presbitérium fel-
adata kellene, hogy legyen. Sajnos ez
már csak a múlté. Így hát a lelkésznek
kell ellátnia az egyházközsége me-
nedzsmen-
tjét is. A gálfalvi egyház-
község 30–40 évvel ezelőtt 600 lelkes
egyházközség volt. Ma alig 250-en
vagyunk. Máshol is hasonló a hely-
zet. Mondjuk, hogy szekularizálódik
a világ. Igen, egyetértek. Elviszik a
szekták a híveket. Ez is igaz. Sokan
külföldre mentek. Sajnos, ez is tagad-
hatatlan. Ezek mind objektív folya-
matok voltak az elmúlt pár évtized-
ben, és úgy látom, hogy nem tudjuk
megfordítani. De azért foglalkoz-
nunk kell velük.

*A marosi egyházkört ismered leg-
inkább. Milyen a többi egyházköz-
ség?*

Az előbb elmondottak egy-két
szerény kivétellel érvényesek a többi

marosi egyházkörhöz tartozó egy-
házközségre is, de hála a Jóistennek
négy templomunk is épült az utóbbi
20 évben. Igaz, kettő az erdőszent-
györgyi és a bőzodújfalusi helyett.
Am a marosvásárhelyi kövesdombi, a
szóvatai és a nyárádszeredai templo-
mok mind új épületek. Gondolj bele!
Hatalmas erőfeszítés volt mind a lel-
készek, mind a hívek részéről. Mi
szeretettel, hitünkkel és jelentős
anyagi áldozattal építjük az Isten haj-
lékait.

A híveink elvárnák, hogy többet
foglalkozzunk a szociális gondokkal,
karitatív tevékenységgel, felekezeti
oktatással, felnőttképzéssel, egyszó-
val közösségépítéssel. Jogos és meg-
valósítható igények.
Tehát rajta, a kihívások
adottak, rágjuk át ma-
gunkat egy-kettőre a
múltunkon, és dolgoz-
zunk a jövőért. Ez a vi-
lág előre megy. Velünk
vagy nélkülünk. De
szerintem inkább men-
jen velünk, mint nélkü-
lünk.

*Személyes, egyéni
életeredben folyamatosan
jelen van az egyházzal
való kapcsolatot. Mit
jelent ez számodra?*

Szeresd felebarátodat, mint maga-
dat – fogalmazott több ezer éve a
Szentírás. Amit nem akarsz, hogy ve-
led cselekedjenek, te se cselekedd azt
másokkal vagy megfordítva: amit
szeretnél, hogy veled cselekedjenek,
te is azt cselekedd másokkal. Így te-
remtődik meg egy szeretetre épülő
világ, ami feltételezi a mások iránti
tiszteletet és szeretetet, a másik érde-
keinek elfogadását és folyamatos be-
számítását saját cselekedeteid során.
Mi úgy tanítjuk, hogy az unitárius
vallás szabadelvű vallás, amelyben
kihangsúlyozódik a hit- és lelkiisme-
reti szabadság, a belső tekintély, a
vallási türelem, a párbeszédre való
készség, a szabad vizsgálódás értékei.
Én ezekben az elvekben tökéletesen be-
tudom illeszteni a saját életfilozófiá-
mat, számomra ezek tökéletes érté-
kek ahhoz, hogy jó magyarként, de
ugyanakkor felvilágosult európai
polgárként is tudjam szolgálni a kö-
zösségemet.

A látható láthatatlan, avagy a látszat mögött

Simó Melinda

A fenti címmel írt dolgozatot egyik diákom, Nagy János, a Societas Humana országos társadalomtudományi versenyre. Bár a cím elvontnak tűnik, valójában a lélektan egyik legmérhetőbb területével foglalkoztunk.

Az érzékelés, észlelés tanulmányozásakor találunk néhány érdekes információt saját működésünkkel kapcsolatban. Ilyen az érzékelési küszöbtörvény, mely érzékszerveink határaitól szól, vagyis azokról az ingertartományokról, amelyeket „már és még” képesek vagyunk felfogni.

Kísérletek bizonyították, hogy ez a „már” a látásunk esetén: gyertyaláng 50 km-ről sötét, tiszta éjszaka, hallásnál: karóra ketyegése 6 m-ről csendes körülmények között, az ízelelésnél: 1 teáskanál cukor 9 liter vízben, a szaglásnál: 1 csepp parfüm 6 szobányi térfogatú levegőben, a tapintásnál: 1 légy szárnya 1 cm magasságból az arcra ejtve.

Azok az ingerek, amelyek a „még” fölött vannak, fájdalmat vagy érzékszerv-károsodást okoznak.

János képzőművésznek tanul, ezért két éve, amikor arról beszéltem az osztályában, hogy milyen látásillúziók jöhetnek létre apró kis változtatásokkal, érdeklődni kezdett és a gyakorlatban is kipróbálta.

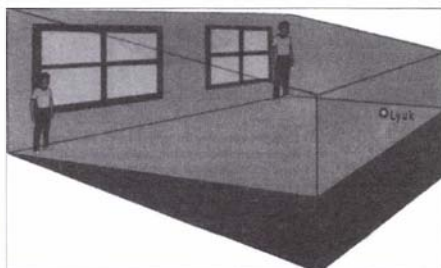
Ő a művészettörténet, én a lélektan területén kerestem bizonyítékot arra, hogy mi van a látszat mögött. Végül a látásillúziókat szűkítettük, és a nagyságillúzióval foglalkoztunk.

Egy ilyen nagyságillúzió az Adalbert Ames tervezte ún. Ames-szoba. Arra épül, hogy a megfigyelő egy adott szemszögből betekintve a szobába, jelentős méretbeli eltéréseket tapasztal a szoba két különböző sarkában álló személy között, holott a két személy egyforma magas. A szoba különlegesen épített, mégis egy bizonyos szögből teljesen normálisnak és téglalap alakúnak látszik.

Valójában úgy van kialakítva, hogy a bal hátsó sarok majdnem kétszer olyan távol van, mint a jobb hátsó sarok. A szemlélő azonban nem számítja be a távolságkülönbséget, mert azt hiszi, hogy egy rendes szobát lát.

János arra gondolt, hogy megtervezi az Ames-dobozt vagyis az Ames szoba kicsinyített változatát, egy átlagos dobozformából indulva ki.

A dolgozat bemutatásához készítettünk egy kis filmet (*megnézhető itt: <http://www.youtube.com/watch?v=1cG7IUQI02c>*) azért, hogy az előadó terem összes tagjához eljusson a kísérlet, ne csupán azokhoz, akik odaférnek a nézőnyíláshoz.

Érdekes volt a hatás: a zsűri a kisfilm megtekintése után ellenőrizte, hogy nem videotechnikai manipulációról van-e szó.

Nagyon emberi azt gondolnunk magunkról, hogy a mi nézőpontunk csalhatatlan, nem hatnak ránk a kis manipulációk, nem csalunk, és nem csalhatnak minket sem. Pedig ahogyan a látásunkat ilyen egyszerű „átverni”, úgy a véleményformálásunk sem csalhatatlan.

A mi kultúránkban ildomos saját magunkat aláértékelni, és a hibákat felerősítve nevelni, értelmetlen korlátokat emelni. Évente fel kell újítani a lányunk sérültségét igazoló papírokat. Egyszer, amikor már hosszú órák óta álltam vele, bement előttem valaki egy orvosi aláírásra, csak öt percre. Nagyon megharagudtam, és ezt a tudomására is hoztam az illető-

nek. Idén nekem is elég lett volna öt perc, de mivel átéltem a másik szerepet is, kivártam a soromat. Arra használtam a várakozás hosszú óráit, hogy figyeltem egy anyukát. Kis, cserfes, három év körüli leányzóval várakozott. A kislány korának megfelelően fel akarta fedezni a világot, jelen esetben az orvosi várakozó minden zegzúgát, az anyuka pedig minden kísérletnél: „nem szabad, mert a doktor bácsi megharagszik”.

Arra gondoltam, hogy ugyan miért is ne szabadna bebújni a pad alá, hangosan kacagni a napsugár játékán, vagy a bútoron lévő porba kis ujjakkal rajzolni?

A végén, amikor sor került a leányzóra, sírva lehetett csak bevoncsolni az „ijesztő”, „haragos” doktor bácsihoz, aki ugyanolyan békésen rendelt, ahogyan szokott.

Miért? Talán azért, mert anyuka félt? Mitől? Attól, hogy a környezet rossz anyának és gyenge nevelőnek tartja, aki nem tudja szabályozni saját gyereke viselkedését.

Szigorúnak tűnt, pedig csak félt az ítélező tekintetektől. Elhitték neki, hogy szigorú, talán még ő maga is. Csalunk és csálnak, akárcsak a művészetben: a perspektivikus kétdimenziós ábrázolás optikai csalódásként is értelmezhető, az észlelés félrevezetéseként, hisz a néző azt tapasztalja, azt észleli, ami valójában nincs ott.

Erre egy korai példa a templomok belsejének megfestése: a mennyezet, ami úgy hat, mintha a templom megnyílna az égbolt fele, az építészeti díszítő elemek, melyek nem is kellene ott legyenek, viszont esztétikailag jelentősek. Optikai csalódásokat használnak manapság a reklámokban az érdeklődés felkeltéséhez, hisz az embert mindig érdekelte, lebilincselte a fura, a szokatlan jelenség.

Voltál úgy, hogy azt észlelted, ami nincs is ott? Több hibát egy ellenségedben vagy akár magadban?

Egy jegyző emlékei

Székely Jakab egykori népfőiskolai résztvevővel Demeter Sándor Lóránd beszélget

A Közlöny májusi számában Czire Szabolcs felnőttképzésről írt cikkében olvashatták, hogy egyházunk 1942-ben 34 ifjú részvételével 15 napos népfőiskolai tanfolyamot szervezett Kolozsváron. Olyan személy után kutatunk, aki annak idején részt vett a tanfolyamon. Homoródszentpéteren találtunk rá Székely Jakab bácsira.

Jakab bácsi, hogyan került be a népfőiskola 34 résztvevője közé?

A tiszteletes úr – Pap Ferenc – kérdezte, hogy elmegyek-e? Azt válaszoltam: Én el, tiszteletes úr. Látni szeretni hogyne mennék el.

Amikor a tiszteletes megszólította, Ön tagja volt-e az egyházközségi vezetésnek?

Nem voltam egyházközségi előjáró. A Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet jegyzője voltam. Ezért is kért meg a tiszteletes úr.

20 éves legényként hogyan tudott 3 hétre elszabadulni a gazdaságtól?

Télidő volt, a szüleim is fiatalok voltak, szolgálk is volt...

Szülei támogatták a részvételét?

Hát hogyne. Tudni kell, hogy előtte három évig Székelykeresztúron voltam az aranykalászos gazdasziskolában. Az 1937–1939-ben volt.

A résztvevők között voltak-e lányok?

Nem. Mind legények voltunk. Leány egy sem volt közöttünk. Pedig de jó lett volna...

Milyen volt a népfőiskola napi programja?

Reggel először tisztálkodtunk, azután mentünk a templomba. Ott a papnövendékek préceltek (reggeli áhítat – szerk.). Volt harmónium, minden reggel olvastak a Bibliából, énekeltek, imádkoztunk. Azután 8-tól 12-ig a tanteremben a vallásdolgozat tanították. Délebed után szabadok voltunk, volt egy Ikarus busz a rendelkezésünkre, egy asszony vezetett körbe minket Kolozsváron. Az egyház múltját ismertették meg velünk. Voltunk a belvárosi, a monostori egyházközségben, a Házsongárdi temetőben, Mátyás házánál...

Miről tanultak a tanteremben és a délutáni programokon?

A reformációval kezdték. Tanítottak Lutherről, Kálvinról, Zwingliről. Az unitárius egyház történelméből sok mindent tanítottak. Ott tanultam egy verset, elmondom:

Kolozsvár, Dávid Ferenc

Leteltek, a harcok zsinatának vége,
Győztes Dávid Ferenc a nép öröme.
Siet egyházába kincses Kolozsvárra,
Hol a nép zászlókkal ünnepele várja.
Erős harangzúgás díszes bandérium,
Földdízítve várja őt a főtéri templom.

Azt olvastam, hogy annak a tanfolyamnak az volt a célja, hogy a jelenlevőket „saját helyi közösségeik vezetőivé nevelje”. Jakab bácsi később tagja lett-e az egyházközségi vezetésnek?

Igen, hogyne. 1950-től 1994-ig, 8 gondnok ideje alatt egyházközségi jegyző voltam. Akkor megbetegedtem, és le kellett mondanom.

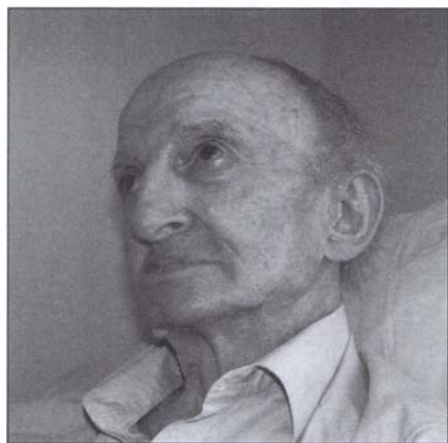
A többiekről mit tud, ők egyházközségi vezetők lettek-e?

A nyárádmentiek és a többiek távol voltak, róluk nem tudok semmit. A környékbeliek mind bekapcsolódtak az egyházi vezetésbe, de igen korán elhaltak.

Ha még egyszer megadhatna ez a lehetőség Jakab bácsinak, elmenne-e ismét?

El bizony. Elmennék oda is. Keresztúrra is visszamennék. Azok szép idők voltak.

Köszönöm a beszélgetést. Erőt, egészséget kívánok. Isten áldja.

Székely Jakab 1922. július 25-én született Homoródszentpéteren. 1937–1939 között az Unitárius Egyház székelykeresztúri gazdasági iskolájában tanult. 1942 februárjában részt vett az egyház háromhetes népfőiskolai tanfolyamán. 1942 szeptemberében katonának sorozták. A II. világháború alatt orosz fogságba esett, ahonnan 1946-ban szabadult.

nagyvilág

Július 10–13. között a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán nagyszabású konferenciát tartottak az újraírt Bibliáról. Vermes Géza világhírű bibliakutató ötven éve használta először a fogalmat, amelyet így magyarázott: A bibliai szövegek magyarázatát beleírták az eredeti szövegekbe, az egyes részek szerzői ugyanis saját kommentárjaikkal látták el a korábbi forrásokat, ám a magyarázatokat nem tüntették fel külön. Ezért a kommentárok szövege úgy jelenik meg a Bibliában, mintha az teljesen az eredeti szöveg lenne. A konferencián világszerte elismert tudósok vettek részt, olyanok is, akik vitatják Vermes elméletét. (parokia.hu)

Nemzetközi konferenciát tartottak Londonban július 18-án és 19-én a szentföldi keresztények helyzetéről. A megbeszélés házigazdája az anglikán Rowan Williams Canterbury-i érsek és a katolikus Vincent Nichols westminsteri érsek volt. A tanácskozáson részt vettek egyházi személyek és politikusok az Egyesült Királyságból, Észak-Amerikából és Európából, valamint szentföldi keresztények, zsidók és muzulmánok. Megvizsgálták a régió keresztény közösségei életére nehezedő nyomás tényezőit, amelyek miatt egyre több keresztény vándorol el a Szentföldről. (magyarkurir.hu)

(L. S. D.)

Aranyalma ághegyen...

Vida Rozália

Ez az Aranyalma nem ághegyen van, azonban sokunkat elkápráztatt a mesébe illő környezet. Meglepő volt számomra, hogy Székelyszentmihályon van egy hely, ahonnan a kilátás gyönyörű, ahol a gyülekezet közösségében, de mégis a természet ölelésében érezhettük magunkénak egy kevés időre az Aranyalma panziót, ahol július 5–6. között részt vettünk az Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége által szervezett nyári konferencián.

Az idei konferencia központi témájának *A szárnyalás és a zuhanás* címet adták a szervezők.

Néhányan valamivel korábban érkeztünk a helyszínre, hogy harapnivalóval és kávéval várjuk a lelkész-kollégákat. Jó volt megtapasztalni a nemek egyenjóságának felemelő érzését, látva milyen otthonosan érzik magukat a konyhában mindkét nem képviselői. Öröm volt látni az egymás után érkező lelkészeket, váltani pár szót, átadni és átvenni a kezek és az ölelések szorításában a találkozás örömet.

Az imádság és megnyitó után kiscsoportokban beszélünk egymásnak arról, hogy mi történt velünk az el-

múlt évben. Az elnöki és pénztárosi beszámoló után Fekete Levente nagyajtai lelkésztársunk kápráztatott el minket „feketeleventés” és mégis újszerű, *Kriza János lelkiisége* című előadásával.

Az esti istentiszteletet Demeter Sándor Lóránd tartotta. Nagyon jó volt hívő keresztény emberként és egyben Isten szolgálaként hallgatni a lelkészi élet sajátosságairól szóló gondolatokat, és érezni azt, hogy milyen jó dolog együtt imádkozni.

Este meglepetés-vendégként fogadtuk Gellérd Juditot (Zizit) közösségünkbe, aki szívből jövő szavakkal

kalommal: a beszélgetésre, a véleménycserére is szükség van.

Reggel újult erővel, a Máthé Sándor brassói kolléga által tartott áhítaton kapott útravalóval vágtunk neki a ránk váró feladatoknak. Pál János marosvásárhelyi segédlelkész kollégánk *Hol rontottuk el, avagy mit hozott számunkra a 20. század* című előadása lenyűgözött, és meglepetten vettük tudomásul, hogy befejeződött. Mi még hallgattuk volna... Nem volt rossz érzés az előadótól hallani: lehet, hogy nem is mi rontottunk el.

Ezt egy fórum követte, ahol nyíltan beszélhettünk a lelkészi munka-

szerződésről és javadalma-zásról, hogy milyen eredménnyel, az a jövő titka. Beszéltünk az etikai szabályzatról is, amely már elég régi témája találkozásainknak. Ebéd előtt megéneztük a székelyszentmihályi hatalmas unitárius templomot, ahol együtt énekelünk és imádkoztunk.

Jó volt a találkozás, talán a helyszín is besegített abban, hogy a szokottnál jobban figyeljünk egymásra, megérteni, hogy mit jelent elviselni egymást szeretetben. Ismét láthattuk, mennyire különbözőek vagyunk, véleményünk és elképzelésünk mennyire eltér az egymásétól. De újra rádöbentünk arra is, hogy életünk összefonódik, és jó dolog látni a közös célok közös megvalósítására való törekvést: Isten és ember szolgálatát Unitárius Egyházunkban.

beszélt a tengerentúli testvérkapcsolatról, és rendhagyó könyvbemutatója révén ízelítőt kaptunk, *Ahol leoldom saruimat* című könyvből. Zizi még a kötetek dedikálására is sort ejtett az est folyamán.

Talán nem én voltam az egyedüli, akinek hiányzott az ilyen alkalmakor rendhagyóvá vált esti éneklés. De talán nem véletlenül maradt el ez al-

Szülőföldem szép határa...

Mátéfi Tímea

Kisfaludy Károly Szülőföldem szép határa versével és programismertetővel ellátott meghívó szőlította haza, Szentábrahámmra, július 2-án az elszármazottakat, a távolban élő, tiszteletbeli szentábrahámiaiakat, a testvérfalu és az egyházak képviselőit.

Ünnepelni vágyó lélekkel érkeztek – közléről és távolról – a vendégek, rokonok a falutalálkozóra, hogy együtt állítsunk emléket annak, hogy 200 esztendővel ezelőtt elődeink felépítették unitárius templomunkat.

A falutalálkozó hálaadó istentisztelettel kezdődött szombaton. A szószéki szolgálatot Főtisztelendő Bálint Benczédi Ferenc unitárius püspök végezte. Ezt követően Berei István szentábrahági lelkész mondott úrvacsorára előkészítő beszédet, majd mozgó úrvacsorára került sor. Megtelt az Isten háza lélekkel, szeretettel, egymáshoz ragaszkodó emberekkel, akiknek jelenléte bizonyította az összetartozás és összefogas létfontosságát.

Vendégek érkeztek az anyaországi Ladánybenérről, Szentábrahám testvérfalujából is. Kardos Attila polgármester és Földi Tibor ladánybenei római katolikus plébános a sok éves barátság és a szeretetteljes találkozás fontosságát, az együttlét magasztosságát hangsúlyozta. Vajda Domokos csekefalvi református lelkész a Gagy mente reformátusai nevében mondta el gondolatait. →

→ Borboly Csaba, a Hargita megyei tanács elnöke azt a reményét fejezte ki, hogy 300 év múlva is lesz évforduló. Lesznek, akik összetartóan ügyelnek a templomra, gyülekezetre, közösségre.

A köszöntőbeszéd után Lőrinczi Anna néni a 100. évfordulóra írt és elhangzott verset osztotta meg az ünneplő gyülekezettel. Üzenete nem avult el a tovaröppenő 100 esztendő alatt sem! Benedek Annamária tanárnő Svédországból érkezett haza, hogy megossza egykori falustársaival érzéseit, gyermekkorának szép emlékeit, s hogy bizonyítsa: ő is hallgatott a belső, hazahívó hangra.

A falutalálkozóra, a 200 éves évfordulóra jelent meg Pap Gy. László debreceni unitárius lelkész *Ébredések a Zsidó-hegy árnyékában* című kötete. A szerző, Szentábrahám szülötte, levéltári anyagok, jegyzőkönyvek alapján írt könyve az egyházközség 19. és 20. századi történetét mutatja be.

A bicentenárium emlékére az egyházközség a falu központjában, a kántori lak udvarán kopjafát állíttatott, ahol az ünnepi beszédet Lőrinczi Lajos székelykeresztúri esperes mondta. Ünnepi műsorral, gitározással, dallal, verssel készültek a helyi, Benedek Elek Általános Iskola diákjai. A püspöki áldás figyelmeztetés és felhívás is volt a jelenlevők számára: Emelje tekintetüket ma-

gasba! Legyen e falu lakóinak és a hazatérőknek biztos központja, ahonnan indulni, és ahová visszatérni is lehet!

A kopjafaavatást követően az érdeklődők a helyi iskolában megtekinthették Sebestyén Imre képeslapgyűjteményét, és a *100 év 100 fényképben* című gyűjteményes fotókiállítását, amely betekintést nyújtott a falu egykori életébe, ismerős arcokat, vonásokat idézve fel.

Ökösütés nyárson, közébed, a helybeli *Reménysugarak* pom-pom gyermektáncscsoport fellépése, a falu utcái közötti futballmérkőzés, este pedig a *Pipacsok Néptáncegyüttes* előadása és bál tette színesebbé a napot.

Vasárnap délelőtt istentiszteleti szolgálatot Pap Gy. László lelkész végzett, ezt követően főzőversenyre,

„Old boys” labdarúgó mérkőzésre, közös éneklésre, mulatásra került sor a futballpályán, ahol gyermek és felnőtt egyaránt jól érezhette magát.

Felemelő érzés volt együtt ünnepelni, rég nem látott rokonokkal, barátokkal találkozni, beszélgetni, közös asztalhoz ülni, dalolni, nevetni, gyermekek arcán a régiek vonásait felismerni. Számadás volt ez az ünnep a múlt és a jövő felé is! Adja Isten, hogy majd a 300. évfordulót is méltósággal megüljük Szentábrahámon!

Örömmel hozzuk az Olvasó tudomására, hogy a nagyajtai Áfonya citerazenekar Arany-fokozatot nyert a kárpát-medencei „Vass Lajos” népzenei versenyen, ezáltal biztosítva részvételét a budapesti döntőn.

Áfonyameese

Baróthi Brigitta

Egyszer volt, hol nem volt, még az Olton is túl, ott, ahol Erdővidék erdeiben rengeteg madár dalol, s tavasztól őszig a fa is zöldell, volt egy falu: Nagyajta. Ebben a faluban, mégpedig épp az unitárius egyházközségben, 2006 novemberében megalakult egy Áfonya nevű citerazenekar, nem is akárki, hanem Nagy László érdemes citeraművész segítségével. Bizony fundamentumot raktak le a citeratanulás terén, mert Nagyajtán – ha volt is citera, s citerapengetés – ilyen citeraszó még nem. Mert úgy szól, mint az álom, csak szépen kell pengetni.

Laci bácsi nagy türelemmel és szeretettel tanította az Áfonyákat a citerajátszás fortélyaira. Aztán a mester hazatért Magyarországra. Hál' Istennek az Áfonyák nem maradtak magukra: Jutka papnéni irányításá-

val, aki egyben az egyházközség kántora is, az Áfonyák egyre jobban kezdték élvezni a jól lerakott alapra való további építkezést, vagyis a citerajátszást. Telt múlt az idő, s az Áfonyák már nagyon sok népdalt megtanultak, nagyon sok helyen felléptek. Illesztették a tégladarabokat egymásra, s így az építményük napról napra nőtt, kiruccantak ide-oda, Balatonalmádira, Szabadegyházára, és szorgalmasan tanultak tovább.

Aztán elérkezett 2010/2011 tele, amikor a szeretett Laci bácsi újból eljött, azzal a hírrel, hogy az Áfonyának májusban „jelenése” lesz Szabadegyházán, a „Vass Lajos” népzenei versenyen. Hadd próbálja ki a nagyvilág, hogy milyen íze van az erdélyi, s különösen a székely áfonyáknak. E hír hallatán a kis Áfonyáknak széles

mosolyra derült az arca, és egészen beleélték magukat az eljövendő májusi eseménybe. 2011. május 20 hajnalán négy órakor indultak az Áfonyák útnak Magyarország fele, álmos szemekkel és reményekkel tele. Az út végén a szeretett Laci bácsi várta őket.

Másnap, szombat reggel, a verseny napján minden Áfonya izgatottan ébredt. A verseny ideje alatt sok új népdallal, különböző régiók népviseletével ismerkedhettek meg. Az Áfonyák tele magabiztossággal, vídám arccal – úgy, ahogyan Nagyajtán szokás – léptek fel a színpadra. Erre az alkalomra a pap nénivel egy gyönyörű címert nemezeltek, hogy ország-világ láthassa: Erdélyből, a nagyajtai unitárius egyházközségből érkeztek. Az eredményhirdetést kézzorítva, reménykedve várták: vajon hogyan teljesítettek... milyen jó volt megérteni, hogy megérte a hosszú út, az ötévi építkezés, mert a munkájuk gyümölcse megérett. Elnyerték a „Vass Lajos” Arany-fokozatot, amivel a Kárpát-medence népzenei versenyének döntőseivé váltak.

Örömkönnnyekkel küszködve vették át az oklevelet, szívüket melegség töltötte el: bizonyítottak. Laci bácsitól is kaptak jutalmat, sok felejthetetlen élményt: kétszeri fürdést a Velenicei-tóban, székesfehérvári kirándulást, finomabbnál-finomabb falnivalót, kényelmes szállást, jó fogadtatást, sok új barátot és kedves ismerőst, és

természetesen a legfontosabbat: az Áfonyáért tett áldozatos munkát, egy életen át feledhetetlen élményt, biztatóst, örömet.

Kedves Olvasó, bizonyára kitalálad, hogy az Áfonya mi vagyunk: Benkő Boglárka, Jakab Laura, Orbán Andrea, Fekete Kincső Hajnal, Barabás Anita, Benkő Krisztina, Fekete Hunor és Baróthi Brigitta. Hálásak vagyunk a jóságos Laci bácsinak, citeraművésznünknek és mesterünknek, hálások vagyunk Fekete Judit tiszteletes asszonynak, hogy felvállalt egy csapatot, hogy rendszeresen irányított és tanított minket gyönyörű népdalokra. Náluk nélkül nem érhetünk volna idáig. És hálásak vagyunk Fekete Levente tiszteletes úrnak, aki segített nekünk Laci bácsival egymásra találni, aki imádkozott értünk és velünk. Hálásak vagyunk barátainknak, családjainknak, akik szurkoltak nekünk, akik díszvacsorával vártak haza és akiktől a dicsérő szavak is származnak: „A falu büszkeségei vagytok.” És hálásak vagyunk a jó Istennek, hogy ezt nekünk kirendelte, és az évek során örködött felettünk, és vigyázott ránk.

Mint „Áfonya” úgy érzem, hogy az épület, amit eddig felépítettünk, soha nem fog összeomlani, sőt egyre erősebb lesz. Talán kinő belőle egy nagy citeramozgalom, hogy unitárius egyházunk 120 gyülekezete közül egyedül ne csak nekünk legyen citerazenekarunk. Talán Kriza János falujában, Nagyajtán, egy minden évben megrendezett, országos méretű, vadrózsailatú, gyönyörű citerafesztiválon találkozhatunk a jövőben. Bárcsak szólna szép Erdélyben egyre több tiszta dal, szép citeraszóval.

Ezzel a mese még nem ért véget, hiszen novemberben vár minket a kárpát-medencei népzenei döntő Budapesten. Kedves Olvasó, remélem, Te is nekünk fogsz szurkolni.

Népdalt és zsolnárt énekelve

Árkosi Gyöngyi

Zsolnárok és népdalok.

Három évvel ezelőtt, amikor megalakítottuk a Székelyderzsi Unitárius Egyházközség Asszonykórusát, ennyit vállaltunk: zsolnárokat és népdalokat énekelni. Az elmúlt években – a kezdeti vállaláshoz hűen – népdalok és zsolnárok éneklésével igyekeztünk szebbé tenni az egyházközségi ünnepségeket.

Népdalok, zsolnárok és irodalmi alkotások csokorba szedésével mutattuk be Székelyderzs történetét, gyűjtöttünk pénzt a templom javítására, és ápoltuk más unitárius gyülekezetekkel a hittestvéri rokonságot.

Népdalt és zsolnárt énekelve álmódjuk tovább közösgünk jövőjét.

Idén, június 26-án két nagy álmunk vált valóra: Székelydályából hazakerült Kornis Kata nagyasszonyunk sírköve. Ő annak a Petky János erdélyi kancellárnak volt a felesége, aki a Basta seregei által leégetett templomunkat újjáépítette, és 1607-ben az egyházközségnek harangot adományozott. Régi álma az egyházközségnek, hogy a sírkő visszakerüljön méltó helyére.

Ehhez az ünnepséghez kötődik második álmunk valóra válása. Több évi együtténeklés után kórusunk – ünnepi istentisztelet keretében – felvette a KORNIS KATA UNITÁRIUS ASSZONYKÓRUS nevet.

Reméljük, méltóak leszünk e név viseléséhez, és zsolnárainkat, népdalainkat örömmel énekelve tudjuk tudtára adni a világnak, hogy vagyunk és leszünk.

Népdalt és zsolnárt énekelve álmódjuk tovább közösgünk jövőjét.

A dal éneklést szült

Takács Enikő

A fiatfalvi unitárius egyházközség néhány lelkes tagja mindig szívesen énekel kórusunk keretében, hiszen mi Kodály Zoltánnal együtt valljuk: „Lehet élni zene nélkül is. A sivatagon át is vezet út. De mi (...) azt akarjuk, hogy az ember ne úgy járja végig élete útját, mintha sivatagon menne át, hanem virágos réteken.” Épp ezért igyekszünk minél több alkalommal megajándékozni az egyházközség tagjait a zene örömeivel.

A múlt hónapban különös kórustalálkozóra került sor Fiafalván. Nemes Annamária karnagyunk ötlete alapján – aki a siménfalvi kórust is vezeti – közös éneklésre hívtuk az említett kórust: hogy két kicsiből legyen egy nagy. Az éneklésre az istentisztelet keretében került sor. Először a siménfalviak, majd mi, a fiatfalviak adtuk elő az általunk tanult legszebb zeneműveket. Aztán a két kórus „egyesült”, és közösen énekeltünk el

olyan dalokat, amelyeket mindannyian ismertünk. Jó volt megtapasztalni, hogy együtt énekelni nemcsak könnyebb, de biztonságot is nyújt, hiszen számíthatunk a mellettünk éneklőkre. Másokat is biztatunk a közös éneklésre, és reméljük, hogy még sort keríthetünk az ilyen találkozásra.

Rövid krónika egy kátéversenyről

Csécs Márton Lőrinc, Pál János

Folyó év június 10–11. között kátéversenyre került sor a marosi egyházközségben, melynek házigazdája a marosvásárhelyi kövesdombi unitárius egyházközség volt.

A verseny résztvevői június 10-én érkeztek meg Bernády György városába, ahol a bejelentkezést és az elszállásolást városnézés követte, mely sajnos a mostoha időviszonyok miatt kissé rövidre sikeredett. Ennek ellenére sikerült megtekinteni a város nevezetességeit. *Kecsés Csaba* esperes vezetésével először az 1910-ben, eklektikus stílusban épült zsinagógával ismerkedtünk, ahol rövid betekintést nyerhettünk a vásárhelyi zsidóság egykori életébe, de vendéglátónk egyben a fontosabb zsidó

ünnepekről és a hozzájuk kapcsolódó szokásokról is beszélt. Ezt követően a Bolyai tér nevezetességeit néztük meg: a *Református Kollégiumot*, a *Bolyaiak szobrát* és a *Teleki Tékát*. Természetesen a sorból nem maradhatott ki a *Bolyai téri unitárius templom* sem, ahol lehetőség adódott arra, hogy a versenyen résztvevők találkozhassanak a *marosvásárhelyi ifjúsági egyesület* tagjaival. Innen a társaság közösen vonult fel a szálláshelyre, ahol a vacsora elfogyasztását követően csoportjátékok oldották közvetlenné a hangulatot.

Szombaton a hét egyházközségből (*Erdőszentgyörgy, Jobbágyfalva, Nyárádszentmárton–Csíkfalva, Nyárádszereda, Marosvásárhely Bolyai tér, Marosvásárhely Kövesdomb, Szabéd*) érkezett fiatalok a reggeli áhitatot követően káté-, Biblia- és egyházi énekismeretből mérték össze tudásukat. A versenyzők felkészültségét egy öttagú bizottság értékelte: *Farkas Ildikó* énekvezér, *Nagy Zsigmond* köri felügyelő gondnok, *Szabó Hajnal Imola* énekvezér, *Tálas Ferenc* tanár és *Varró Bodoczi Ilona* köri VEN elnöknő.

Az eredményhirdetés rendjén minden résztvevő könyvjelzőt és emléklapot kapott.

A verseny eredményei és díjazottjai a következők voltak:

I. díj: Berekméri Beáta, Fülöp Ágota és Váradi Júlia (Szabéd, Nyárádszereda)

II. díj: Csongvay Péter, Kondert Mátyás és Kovásznai András (Marosvásárhely, Bolyai tér)

III. díj: Balogh Orsolya, Izsák Brigitta és Sándor Fruzsina. (Erdőszentgyörgy, Jobbágyfalva)

Különdíjban részesült: Bustya Balázs (Nyárádgálfalva), Oláh Dávid és Szikszai Ibolya (Szabéd).

A nyertesek között a következő díjakat osztottuk ki: ingyenes részvételt az augusztus 8–14. között szervezett konfirmandus mozgótáborban, ingyenes részvételt a XV. ODFIE Színjátszótalálkozón, az *Unitárius ösvény*

hangoskönyv változatát, az ODFIE által kiadott *5 év versben és dalban* lemezt és az erdélyi unitárius egyház *Négy-száznegyven év* című kiadványát.

A verseny támogatói: az erdélyi unitárius egyház, a Marosi Egyházkör Esperesi Hivatala, az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet, az Unitarcoop Alapítvány, a Timko Pékség (Kocsis Lajos és családja), Csécs Albert

Attila és családja, Buksa János és családja, Veress Ildikó és családja. Munkával, biztatással, önzetlen és odaadó segítséggel Czire Szabolcs VEN előadó-tanácsos, Kecskésné Kádár Andrea Noémi tiszteletes asszony, Váradi Imre köri felügyelő gondnok, Mihálykó Margit templomgondozó, valamint Serbán Márta és az ifjúsági egylet tagjai járultak hozzá a rendezvény sikeréhez.

Füzesgyarmat–Marosszentgyörgy, Gyula–Szászrégen

Marosi unitáriusok a Magyar Alföldön

Pálffy Tamás Szabolcs

Aldás hava második napján, szombaton reggel egy tizenöt fős „búcsújáró” csoport indult Marosszentgyörgyről, az Erdély útról Magyarországra, a Békés megyei Füzesgyarmatra. Testvéregyházköz-
ségi meghívásnak tettünk eleget: a Magyar Unitárius Egyház magyarországi egyházkerülete megbízott püspöke, Balácsi László füzesgyarmati-gyulai unitárius lelkész és énekvezér hitvestársa hívták meg Marosszentgyörgy és Szászrégen unitárius gyülekezetei vezetését az alföldi unitárius búcsúra. Szombat délután a marosi zárandók a füzesgyarmati vendégfogadóknak köszönhetően a régió legszebb fürdőjében termálvízbe merítkeztek, majd első „sárréti” vacsoraként „békés” csirkepörköltet fogyasztottak. Július 3-án, vasárnap délelőtt a házigazda parókussal e beszámoló írója és hitvestársa is megjelentek a Városházán. Itt Bere Károly füzesgyarmati polgármester, illetve Bíró Rozália Nagyvárad unitárius alpolgármestere közti együttműködés-keresési megbeszélésre került sor. Alföldi időszámításban 11 órától kezdődött az ünnepi istentisztelet Békés megye egyetlen erdélyi stílusú fehér templomában. Pálffy Anna-Mária unitárius lelkész, marosszentgyörgyi tiszteletes asszony imádkozott, szószéki szolgálatot Pálffy Tamás Szabolcs marosszentgyörgyi–szászrégeni lelkész végzett: „Először is hálát adok az én Istenemnek... mindnyájatokért, hogy a ti hiteteknek az egész világon

híre van...szüntelenül kérem imádságaimban, hogy Isten akaratából már el tudja menni hozzátok... hogy együtt bátorodjunk meg közöttetek egymás hite által, a tietek és az enyém által.” (Róm 1, 8. 10. 12.)

Ez az unitárius búcsú alkalom jubileummal társult: száz éve, 1911-ben emeltek tornyot az Alföld első, 1902–1903-ban mindössze négy hónap alatt felépített unitárius templomának.

Balácsi László templomtorony építéstörténeti visszatekintőjében a Szeghalom-Vidéki Hírlap 1911-beli újságcikkből (Harangavatás Füzesgyarmaton / Unitárius torony a nagy Magyar Alföldön) is idézett: „Ünnepet ültek... a gyarmati unitárius hitű szitytyák: a harangavatás magasztos ünnepe... A gyarmati unitáriusok a nyolc évvel ezelőtt felépített templomunknak a tornyát csak e hó folyamán fejezték be, és pedig: Slifka József kőműves mester vállalkozóval az élen...”

Az Úr asztalánál nemzeti színekben pompázó virágözönben került

sor a testvéregyházköz-
ségi szövetség kötésre: „Mi, az egyesült Magyar Unitárius Egyház magyarországi egyházkerülete füzesgyarmati egyházközségének vezetői: Balácsi László lelkész, megbízott püspök-egyházi főjegyző és Bánsághy Sándor gondnok, valamint a Gyula és környéke Szórványgyülekezet gondnok-asszonya, Kispálné Romvári Etelka és az Erdélyi Marosi Egyházkör Marosszentgyörgyi Egyházközségének vezetői: Pálffy Tamás Szabolcs lelkész, Pálffy Anna-Mária lelkész, Pálffy Anna-Mária lelkész és Ábrahám Dezső gondnok, valamint a szászrégeni leánygyülekezet gondnoka, Fekete Tas Tamás ezennel hozzuk mindenki tudomására, hogy gyülekezeteink 2 esztendő előkészítés után a mai napon, 2011. július 3-án, a füzesgyarmati „alföldi búcsún” szentesítettük testvéregyházközi kapcsolatunkat és elláttuk ez ünnepélyes nyilatkozatot kézjegyünkkel, valamint az egyházközseink hivatalos pecsétjeivel. A történelem elhozta azt az alkalmat, hogy 9 évtizednyi kényszer, a gyalázatos trianoni diktátum után, egyházunk kimondhatta hosszas előkészítések és tárgyalások után a két egyházrész egyesítését, megteremtve a történelmi Magyar Unitárius Egyházat.

Ennek elmélyítését jelenti testvéregyházközi kapcsolatunk megteremtése, hogy elszakított híveink, a nagynevű elődök és leszármazottjaik mind közelebb és közelebb kerüljenek egymáshoz, egymást megismerhesse, baráti kapcsolatok születhessenek, látogathassák egymás gyülekezeteit, a magyar alföldi síkság gyermekei a folyókkal, hegyekkel fenyegetett erdélyi világ gyermekeit: Hisszük, hogy egymást erősíteni fogjuk unitárius hitünkben, küzdelmes, dicsőséges magyar törté- ➔

→ nelmi öntudatunkban. Kérjük Istent, hogy gondviselésével és szeretetével áldja meg „szövetségkötésünket” hosszú és bőséges élményekkel teli étellel nemzedékről nemzedékre.”

A nemrég műemlékké nyilvánított templomban nem maradt el az ajándékozás sem: a marosszentgyörgyiek fehérre meszelt, modern külsejű templomukat ábrázoló grafikát ajándékoztak a fűzesgyarmatiaknak, a szászrégeniek a városuk jelképének számító szász evangélikus templom, továbbá unitárius istentiszteleteink helyszínéül szolgáló belvárosi református templom linóleum metszetet ajándékoztak a gyulaiaknak. Figyelmességük kiterjedt a meghívót küldő házigazda lelkészre is: öt gyönyörű rézplakettel tüntették ki. Felemelő látvány volt, amint marosi gondnokaink az alföldi gondnokoknak átadták az ajándékokat, akik az ünneplő gyülekezetnek felmutatták az igényesen bekeretezett szép képművészeti alkotásokat.

Demeter Judit pénztáros-jegyzőnk, Szászrégen város nemrég nyugalmazott könyvtárosa a templom piacán dióhéjban ismertette a városban és környékén élő unitáriusaink hitéletét. „Akárcsak a Gyulán és környékén élő unitáriusok, úgy mi sem rendelkezünk saját tulajdonú templommal, de munkánk nyomán lélekleben templomépítőknél érezzük magunkat.”

Az istentiszteleten néhai Kiss Sándor toronyépítő lelkész unokája, Kiss Török Ildikó, a Nagyváradai Kiss Stúdió Színház vezetője férjével, az ugyancsak színművész Varga Vilmossal vett részt és műsorral kedveskedtek az ünneplő gyülekezetnek.

A fűzesgyarmati unitárius egyházközség történetében egyedülálló eseményként három kisgyermek keresztelőjére került sor: két Erdélyben és egy Magyarországon szolgáló, de erdélyi származású unitárius lelkész, megbízott püspök együtt keresztelt meg három kisgyermeket, egy fiút és két leányt. Sor került a Biharnagy-

bajomból érkezett Nemes Zsolt konfirmációjára is. Észre sem vettük, hogy közel három óra telt el a frissen meszelt templomban, hiszen lélekleben folyamatosan töltekeztünk és gazdagodtunk.

Zászlóvivő lovakok előjárásával vonultunk ki az imádság házából, de csak egy rövid időre: tizenöt fős erdélyi küldöttségünk az Úr asztalát körbe állva kérte Balácsi Alpárt, hogy képekben örökítse ittjártunkat. Miután lelkünk jóllakott, a templomtól átsétáltunk az ünnepi közebédre, ahol birka- vagy marhapörköltet lehetett fogyasztani „házi szóttessel” és a szőlőtő termésével. Aki óhajtott, aznap délután is díjmentesen vehette igénybe a strandfürdőt, kétszeres termálélményt élvezve át huszonnégy óra alatt.

4-én délelőtt Békés–Maros útírányt jelöltünk. Isten megsegít, Újkenyér havában találkozunk. Atyánk áldását kérjük unitárius egyházépítő/egységesítő és magyar nemzetmegtartó törekvéseinkre.

Magyarrá „válni” ...

Kelemen Kincső

2011. július 7-én indult a busz népes csoportunkkal Szamoskérre, a határ melletti kis falucskába. Mindnyájan izgatottak voltunk, hisz olyan esemény elé néztünk, ami némiképp megváltoztatja életünket. Mert bár magyaroknak vallottuk magunkat eddig is, hivatalosan csak most készültünk letenni a magyar állampolgársági esküt.

Hosszú út után fáradtan érkeztünk meg az alig 400 lelkes falucskába, de vendéglátóink lelkesedése kisöpörte szemünkből az álmodást. Szeretettel fogadtak minket, és úgy gondolom, köszönettel tartozunk nekik azért, mert felejthetetlen órákkal ajándékoztak meg bennünket. Július 8-án díszbe öltözött az egész falu, és piros-fehér-zöldbe az a kis szabadtéri színpad, melyen 35-en készültünk esküt tenni. Az ünnepélyt Teremi László szamoskéri polgármester és Fülöp István országgyűlési képviselő beszéde nyitotta meg, de előtte hevesen dobogó szívvel, gombóccal a torkunkban, elénekeltük a magyar himnuszt. Ezután Kelemen Levente lelkész ünnepi prédikációját hallgattuk, mely, úgy gondolom, mindnyájunk szívében elraktározódott, éljünk határon innen vagy határon túl. Láttuk, hogy nem csak a mi szemünkben jelennek meg könnyek a beszéd hatására, hanem anyaországbelieknek is. Ők is lehajtották fejüket, igyekeztek elrejteni könnyeiket, amikor a lelkészünk a következő idézettel indította beszédét: „Fáj a földnek és

fáj a Napnak, s a mindenségnek fájdalom, de aki nem volt magyar, nem tudja, mi a fájdalom.” Könnyeinkkel küszködve sétáltunk fel a színpadra, székelyruhában, büszkén, és éreztük, hogy végre megkapjuk azt, ami jog szerint a miénk, és amit évekkel ezelőtt igazságtalanul elvettek elődeinktől: magyar állampolgárságunkat. Büszkék voltunk arra, hogy megmutathattuk, hogy mi igenis kitartottunk. Magyar voltunktól nem tudtak megfosztani. Az esküszöveg után dr. Wetzl Tamás miniszteri megbízott és Buzánszky Jenő, az Aranycsapat egykori tagja mondott beszédet. A székely himnusszal zártuk ünnepünket, és közben az ég is sírni kezdett. Meghatódott a mi boldogságunkon, és könnyeivel mondta nekünk: Sikerült! Újra, törvényesen is azok vagytok, akik nagyapáitok voltak, akár éltek, akár haltak...

Hálások vagyunk mindazoknak, akik segítettek, hogy ez az álom valóra válhasson. Hálások vagyunk a fáradtságos munkáért, a kitartásért, a szeretetért, amivel fogadtak bennünket, és amivel utunkra bocsátottak.

Végezetül pedig biztatok mindenkit, aki még nem nyújtotta be a honosítási kérelmet, hogy tegye meg minél hamarabb, hisz tartozunk ezzel őseinknek és azoknak, akik a nemmel szavazók táborával szemben az IGEN mellett nyilatkoztak. Most, hogy itt a lehetőség, él-

jünk vele, ne legyünk érdektelenek, mert esetleg bonyolultnak tűnik a feladat. Nem az. Egy ilyen ügy mellől nem lehet egy vállrándítással félreállni, hisz mindnyájunknak vannak szerettei, akik azért haltak meg, hogy mi magyarként élhessünk.

Összetartozunk

Ferenczi Mária-Magdolna

Isten akaratából, július első felében ismételen találkozhattunk a lupény-vulkáni unitárius egyházközség lelkészével, Koppándi-Benczédi Zoltánnal, családjával és szeretetteljes gyülekezetével.

16 tagú csapatunk, Vánca Csilla, a sepsiszentgyörgyi unitárius nőszövetség, elnöknője, Orbán Erika kórházlelkész, Kató Sámuel gondnok, és felesége, „idegenvezetőnk”, Horváth Piroska ny. földrajzszakos tanárnő, valamint két családtag, Dénes és Gyuri bácsi utazott a Zsil völgyébe találkozni, örvendeni egymásnak.

Tavaly, március 15-én, Balázs Antal kopjafa ajándékával indult útra e kapcsolat. Azóta már fogadtuk zsilvölgyi nőtestvéreinket, november elején pedig a 40 tagú Kriza János-dalárdánk tagjai élvezhették a dévialupényi-vulkáni testvéreink igazszívű vendégszeretétét.

Szentgyörgy napkor mi láttuk őket vendégül, hogy most ismét rajtuk legyen a sor. Szép volt, megható, folytatást érdemel.

A vajdahunyadi várban történelmi ismereteinket frissíthettük fel. A megérkezés után közös vacsoránál beszélgethettük el örömeinket, gondjainkat, álmainkat, örvendve a lupényi-vulkáni unitáriusoknak, akiknek gyökerei többnyire innen, Székelyföldről erednek.

Szombaton a Retyezát festői hegye, virága, erdeje, hús forrása ejtett rabul. Titokzatos 650 barlangjaiból kettőbe sikerült bebátorkodnunk, a szívélyes Illyés Kálmán szakszerű, odaadó vezetésével.

Vasárnap az istentisztelet keretében lelkészkiasszonyunk beszédét Sámuel I. könyve 18. részének 1–4. verseire alapozta:

„Minekutána pedig elvégezte a Saullal való beszélgetést, a Jonathán

lelke egybeforrt a Dávid lelkével, és Jonathán úgy szerette őt, mint a saját lelkét. És Saul magához vevé őt azon a napon, és nem engedé, hogy visszatérjen az atyja házához. És szövetség-

get kötének Jonathán és Dávid egymással, mivel úgy szerette őt, mint a saját lelkét. És Jonathán leveté felső ruháját, a mely rajta volt, és Dávid-

nak adta, sőt hadi öltözetét is, saját kardját, kezívét és övét.”

Nőszövetségünk szeretete jeléül Vánca Csilla ajándékot nyújtott át a lupényiak fiatal, tudásra szomjas lelkészének és Kovács Irma nemes lelkületű elnöknőnek, a folytatásra biztatva, szeretetteljes vendégfogadásunkat is megígérve.

A közös ebéd elfogyasztása után ajándékba – szeretetük mellé – egy-egy darabka fekete szentet kaptunk Illyés Kálmántól, aki maga bányászta mintegy 400 méter mélyből.

Nem feledünk Tiszteletes Úr, Zoltán, Tiszteletes Asszony, Ildikó, Kálmán, Anna, Boti, Irma néni, Sanyi bácsi, Ráchel, Júlia, Marika, Piroska és akiket megismerhettünk, akiket megszerettünk.

Mikrobuszunk visszaindult, könnyekkel szemünkben, majd jókedvvel nótáztatva, egész úton haza fele, magyar népdalainkat énekelve, bízva az összetartozás erejében, az újratálkozásban, egészségben, erőben, hitünk, nemzetünk megtartásával.

A találkozást Nemes Előd és a Kovászna Megyei Tanács erkölcsi és anyagi támogatása tette lehetővé.

FELVÉTELIZŐK FIGYELMÉBE

Pótfelvételi vizsga a 2011–2012. tanulmányi évre

A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet **pótfelvételi vizsgát hirdet** a 2011–2012. tanulmányi évre az **Erdélyi Református Egyházkerülethez** és az **Erdélyi Unitárius Egyházhoz** tartozó jelentkezők számára.

A felvételi időpontja:

- a református jelöltek számára: 2011. szeptember 26–28.;
- az unitárius jelöltek számára: 2011. szeptember 27.

Beiratkozás: 2011. szept. 27. kedd, 9,00 óra az Intézet titkárságán.

A református jelöltek **előfelvételi**je szeptember 26-án, hétfőn, 15,00 órától kezdődik.

A felvételi vizsga anyaga megtalálható az Intézet honlapján. Egyéb felvétellel kapcsolatos tájékoztatást az Intézet titkársága nyújt.

Telefonszám: 0264-591-368. Honlap: www.proteo.hu

A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Rektori Hivatala

Egymást erősítjük

Asztalos Klára

Elismert tény, hogy azoknak, akik hosszú távon végeznek szervezett formájú önkéntes munkát, szükségük van a hasonló feladatokat felvállalókkal való időnkénti találkozásra, tapasztalatcserére, hogy ezáltal egymást bátorítsák, megerősítsék motivációjukat, vagy egyszerűen csak azért, hogy lelkiileg feltöltődhesse- nek. Ezt a célt szolgálta az a háromnapos szeminárium, amelyen az UNOSZ képviselőjében négyen vettünk részt: Szabó Magdolna tiszteletbeli elnök, Jakabházi Vera alelnök, Paskucz Viola választmányi tag és jómagam.

A találkozóra Kovásznán került sor július 7–10. között. Az eseménysorozat 1994-ben indult újtára, amikor a Svájci Katolikus Nőszövetség kezdeményezésére és anyagi támogatásával 30 különböző romániai – egyházi és civil szervezetet képviselő – nőnek nyílt alkalma részt venni egy Svájcban szervezett egyhetes szemináriumon, melynek célja a svájci szociális munka megismerése volt. Akkor ismer- tük meg egymást és munkánkat. A következő évben újabb szemináriumot tartot- tak Svájcban, ezúttal hitok- tatók számára. A két szemi- nárium résztvevőiből összeállt egy csapat, amely elhatározta, hogy foly- tatja a kapcsolattartást. Azóta két- évente találkozunk. Találkozásai- nkbba újabb tagok is bekapcsolódtak, illetve egyesek elmaradtak. A svájci Frauen Ost-West Europa (FOWE) munkacsoport támogatásának éve- ken át voltunk hasznélvezői, és ami- kor 2007-ben Kolozsváron, ünnepé- lyes keretek között, lezártuk az együttműködést, megköszönve segít- ségüket, megszületett az elhatározás, hogy önerőből folytatjuk a találkozó- kat.

A következő találkozás 2009-ben, Bráilán valósult meg.

Az idei szeminárium szervezését a bráilai Anima Caste szervezet vál- lalta magára. Ez a szervezet a fiata- lokra összpontosít: az iskoláskorúak szociális érzékenységét igyekszik fel- kelteni, önkéntes munkára és felelős- ségvállalásra nevel. A szeminárium megnyitóján, melyre a helyi Művelő- dési Házban került sor, a város alpol- gármestere románul és magyarul is köszöntötte a résztvevőket. A szemi- nárium résztvevői – 20 hazai és 2 svájci nő – különböző munkaterüle- teken végeznek önkéntes munkát

(idősek, illetve fogyatékkal élők gon- dozása, fiatalok foglalkoztatására szervezett programok működtetése, felnőttképzés, zeneoktatási tovább- képzés pedagógusoknak, lutheránus és unitárius nőszövetségi tevékenysé- gek).

Tekintve, hogy 2011 az európai önkéntesség éve, a találkozó köz- ponti témája is az önkéntesség volt. Az Országos Önkéntes Központ munkatársa előadásában az önkéntes munka elméleti vonatkozásairól és a megvalósuló programokról beszélt. A svájci FOWE munkacsoport kép-

viselői – Catherine Gyarmathy és Vreni Fischli – személyes élettörté- netükön keresztül mutatták be, ho- gyan kapcsolódtak be az önkéntes közösségi munkába, és hogyan köte- lezték el magukat mellette. Beszéltek példaképeikről, és adatokat közöltek a Svájcban megvalósuló tevékenysé- gekről.

A szeminárium ideje alatt min- den szervezet lehetőséget kapott, hogy az eltelt két év munkáját szó- ban, képekben, kiállított anyaggal be- mutassa. A különböző vidékekről ér- kezett nők előadásait hallgatva újra megtapasztalhattuk, hogy mennyire meghatározó a múltunk, a nevelteté- sünk, évszázados hagyományaink; hogy milyen sokszínűek vagyunk, és mennyi mindent tanulunk egymás- tól. De láthattuk azt is, hogy bár van- nak dolgok, amiket tisztel- lünk, elismerünk, csodálunk egymásban, kulturális kü- lönbözőségeink miatt saját gyakorlatunkban nem tud- juk megvalósítani. Vannak problémák, amelyek kap- csán nagyon eltérő a vélemé- nyünk, valamint érzelmi vi- szonyulásunk, és amelyeket nem jó feszegetni, mert csak elrontjuk a hangulatot. Az egymás iránti türelemről tett bizonyosságot az, hogy bár a résztvevők 40%-a magyar anyanyelvű volt, a szeminá- rium román és német nyel- ven zajlott, a német nyelvet ismerők állandó közremű- ködéssel.

Délutáni lazításképpen Sepsiszentgyörgyön meglepettünk a kor- szerű Keleti-Kárpátok Múzeumát, az árkos kastélyparkot, az unitárius vártemplomot, valamint a kovásznai református parókián berendezett Ignác Rózsa-emlékszobát.

A szervezők nemcsak elméletben mutatták be a fiatalok önkéntességre nevelésének lehetőségeit, hanem közvetlenül is megtapasztalhattuk munkájuk eredményét: a szeminá- riumon részt vevő három középiskolás leány, nemcsak teremrendezéssel, a vetítőgép kezelésével tüntette ki ma-

gát, hanem önkéntes munkájukról is beszéltek. A résztvevők lelkesedésük, egymás iránti kedvességük jeleként sok-sok szimbolikus ajándékot cseréltek egymással. Azok, akik már sokadszorra vettek részt, régi ismerősként üdvözölték egymást, és meséltek egymásnak életükről, családjukról.

A szeminárium ideje alatt még inkább tudatosodott bennünk nőszövetségi munkánk önkéntes jellege:

senki sem kényszerít rá, senki sem kéri számon és – természetesen – jutalom vagy elismerés sem jár érte. Mégis szívesen végezzük a jóleső tudattal, hogy a magunk módján megpróbálunk segíteni azokon, akiknek szüksége van rá, ezzel is erősítve összetartozásunkat egyházunk, nemzetünk, szűkebb hazánk – Erdély – keretein belül.

A szeminárium költségeit a szervezők és a résztvevők közösen fedez-

ték. Svájci „mentoraink” most is nagylelkű személyes adományaikkal támogattak. Mindannyian jó hangulatban, fellelkesülve indultunk haza Bräilára, Kolozsvárra, Medgyesre, Segesvárra, Marosvásárhelyre, Szebenbe, hogy otthon újult erővel folytassuk munkánkat. A lánc nem szakadt meg, az elhatározást újra meg erősítettük: két év múlva találkozunk Szebenben. Tegyük hozzá: „*ha az Úr akarja, és élünk*”.

"A humor Isten ajándéka"

(Báró József)

A jámbor bivaly

A hatvanas években történt. A falu unitárius papja eladta a bivalyát az egyik atyafinak, de a bivaly idegenkedett új gazdájától, és sehogy sem akart tejet adni.

– A bivaly, amit a Tiszteletes úrtól vettem – mondta panaszosan –, semmiképpen nem ad tejet!

– Nem? S vajon szokott-e neki énekelni fejéskor?

– Én biza nem! – csodálkozott rá a gazda.

– Hát épp ez az! Amíg nálam volt az a derék jószág, mindig zsoltyárt énekeltem neki, miközben fejtem!

– S ugyanbiza melyiket énekelte a bivalynak a Tiszteletes úr?

– Leginkább azzal van megszokva, hogy „Tebenned bíztunk eleitől fogva”.

Beküldte: Pálffy Tamás Szabolcs (Marosszentgyörgy-Szászrégen)

ifjúsági oldal

Csapatépítés közmunkával

Rácz Norbert

Amikor először léptem át Kide határát, azt hittem, egy mesébe érkeztem, amely a szokásos *Hol volt, hol nem volt*-tal kezdődik. A falu – minden túlzás nélkül mondhatom – gyönyörű. Három oldalról erdők ölelik át az álmós falucskát, ahol minden kőből épült. Alszik ez a település. A csend honol itt, csak néha lehet embert látni, s érezhető valamilyen mély, nyugodt szuszogása az életnek, mely nem vált el, sőt szervesen egybekapcsolódik a természettel.

Kicsit beljebb kerülve, közelebről megismerkedve a település közelmúltjának történelmével a derűs, mesebeli kép némileg megváltozik, ugyanis Kide népessége az elmúlt évszázad során rohamosan csökkent. Mára alig maradt néhány unitárius, de a reformátusok és katolikusok helyzete sem sokkal rózsásabb. Ez a kettősség, a falu és környékének szépsége, valamint a sok üres ház, a néhány idős ember látványa volt okozója annak a feszültségnek, amely eluralkodott rajtam.

A falu alsó utcájának közepe táján, egy fákkal borított dombon áll a kidei unitárius templom. Az elnéptelenedés, az itt maradottak kora mind hozzájárult ahhoz,

hogy a kicsiny templom mára igen rossz állapotba került. Közvetlen környékét is felverte a gyom, még megközelítése sem könnyű a derékig érő növényzetben. Ugyanaz az érzés kerített a hatalmába, mint amikor egy-egy idős személy házába kopogtatok be, és tudom, hogy annak a személynek valamilyen módon segíteni kellene. Kellene szereznit valakit, aki kifizeti a számláit, aki segít a bevásárlásban, a takarításban, és aki meghallgatja az öreg történeteket. Ugyanaz a segíteni akarási pattintotta ki az ötletet: jöjjünk ide el a kolozsvári ifjúsági egyletsekkel, és takarítsunk a templomban és környékén. Aztán ahogy a gondolat tovább indázott, a boldog emlékü dr. Erdő János püspök úr által szervezett „munkatáborok” jutottak eszembe. De az is, hogy milyen jó lesz a kolozsvári fiataloknak, hogyha megtapasztalhatják, mit jelent egy cél érdekében dolgozni, mit jelent máso- ➔

→ kon önzetlenül és fizetés nélkül segíteni, no meg természetesen az, hogy ezáltal közösségünk is megerősödik, tevékenységünk még egy területre kiterjed. Sőt, ki tudja, talán egy adott ponton, még otthon, Kolozsváron is szó lehet majd arról, hogy egy-egy idős személynek segítsünk a takarításban, a számlák kifizetésében.

Így jutottunk oda, hogy július 13–15. között majdnem húsz egyletes érkezett, és táborozott le Kidében. Otlétünk három napja alatt sikerült megfelelően kitakarítani és kiszellőztetni a templomot, valamint gyomtalanítani az Isten házána közvetlen környékét. A munka megszervezésében nagy segítségünkre volt Vass Csaba, aki a sátor tábornak is otthont adott a Balogh-kert öreg diófái alatt. Nyilván, a munka közben jutott idő a szórakozásra, a játéokra, a beszélgetésre, este pedig a tábor tüz körül történő éneklésre, mert mindezek együtt alkotják az ilyen jellegű találkozók lényegét: dolgozni vidáman és

önzetlenül olyan emberekért vagy közösségekért, amelyekről szinte semmit sem tudunk, közben meg játszva, észrevétlenül tanulni meg, hogy mit is jelent a közösség és az egyház.

1.2-es verzió

Benedek Adél

A következőkben nem az informatika világába fogom elkalauzolni a kedves Olvasót, mégis találónak érzem a címet. Egy számunkra igen kedves kicsi, mondhatnám családi rendezvényről szeretném megosztani élményeimet/élményeinket.

Most biztos elvárják/elvártok tőlem egy kis címmagyarázatot. Azért 1, mert számunkra ez a júliusi hét az első és legfontosabb, és azért 2, mert idén második alkalommal sikerült megrendeznünk a városfalvi Színját-szó Napokat.

A lelkes résztvevők már kedden, július 12-én benépesítették a falut. Megkezdődött a sátorhúzás, s ezzel együtt az ismerkedés. A „sátorlakóknak” Mezei Gabriella színművésznő nagyszüleinek kertje adott otthont. A délután tevékenységgel folytatódott,

ahol a fiatalok két csoportra oszlottak, ezzel is megkönnyítve színészeink feladatát. A csoportok párhuzamosan dolgoztak egy-egy színdarab-részleten. A „társulat” egyik részét Gabriella, a másik részét Szűcs Olcsaváry Gellért színművész oktatta.

A vacsora után következett az Éjszakai Bevetés-nek „keresztelt” játék, melynek során a résztvevők a falu

kezdődött. Ezt követték az újabb „kihívások”, és a táborozók felfedezték, milyen jelmeztervezőnek, rendezőnek, díszlettervezőnek és nem utolsósorban színésznek lenni. A második nap szabadtéri filmnézéssel fejeződött be.

A csütörtöki, egyben utolsó nap még egy kis lendületet kaptunk a búcsúzás előtt. A főpróba után a csoportok megnézték egymás munkáját; a „bemutatót” pedig ünnepi ebéd követte.

A rendezvényt László János és az Arkum Cégcsoport, valamint a székyudvarhelyi Polgármesteri Hivatal támogatta. De nagy köszönetet érdemelnek a szakácsnő-szerepet „elját-szó” helybéli asszonyok a finom étkekért, a lelkészi család a sok-sok segítségért és kedvességért.

Remélem, hogy az 1.3-as verzió is ugyanilyen kedves lesz számunkra, és újra eltölthetünk együtt egy forró júliusi hetet Városfalván.

különböző pontjain kellett különböző feladatokat teljesítsenek.

A szerdai nap reggeli áhítattal

Kontraszt

Nagy-Korodi Enikő

Lemaradtam egy várva várt telefonhívásról... Hajat mostam. Pedig csak szép akartam lenni. Neki, a családnak, a barátoknak, a városnak, a világnak.

Itt lenni minden olyan kegyetlen. Az ember csak rohan egyik helyről a másikra: a konyhából a fürdőszobába, a fürdőszobából a szobába, a TV elé; a lakásból az utcára, az utcáról a városi buszra, a buszról az üzletbe; otthonról munkába, munkából számlát fizetni; rohan...

mégis mindig lemarad valamiről. Talán épp valami fontosról, valami kedvesről, valami csendről... és a rohanás közben végig szép kell, hogy legyen – másoknak.

Odafenn minden más. A hegyen minden másképp van. A hegy ráér, türelmes, nyugodt. A hegy úgy zaklat fel, hogy megnyugszom tőle. Pedig a hegy erős. A hegy hatalmas. A hegyet nem lehet rohanásra kényszeríteni.

A hegyen elmúlik az örökös tetszelgés. A hegyen véget ér a rohanás. A hegyen nem szaladhat el senki a csend elől. A hegyen Istennek és magamnak vagyok szép. És szép vagyok... mert a hegyen nem kell másoknak megfelelni.

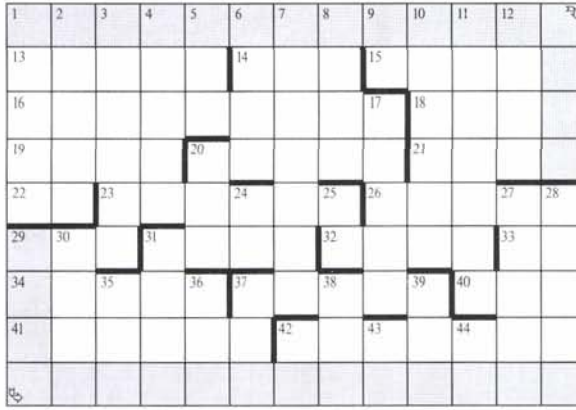
De a hegyet nem lehet lehozni...

Csőrepedés

A sebésznél csőrepedés van, elhívja a szerelőt, az percek alatt megjavítja a hibát, majd azt mondja: 200 lejt kérek.

– De uram, nem sok ez egy kicsit? Én sebész vagyok, és nem kapok ennyit egy műtét után?

...! – felel a szerelő.
(Poén a rejtvényben.)

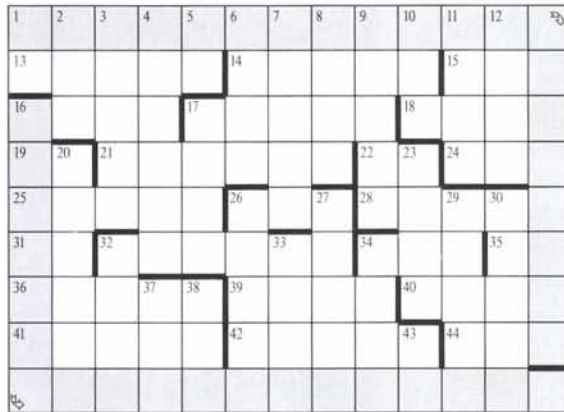
Vízszintes: 1. A vicc poénjának első része. 13. Maros parti város lakója. 14. Mesterkélt tartás. 15. Mozgó járművet lestoppol. 16. Nádor. 18. Román női név. 19. Lenti helyen. 20. Zeneművet megváltoztató. 21. Kínai folyó. 22. Skálahang. 23. Törrel meggyilkol. 26. Problémás. 29. Román terepjáró. 31. Ez is, ..., mindegyik. 32. Tizenéves. 33. Lombard folyó. 34. Mitológiai alak. 37. Glória van a feje körül. 40. Ébred. 41. Idegesítő. 42. Hiszen.

Függőleges: 1. Ragad. 2. Hatalmában tartó. 3. Nótázó. 4. Ott lent, népiesen. 5. Magyar Ifjúsági Tanács. 6. Házat készít. 7. Híres magyar versenylő volt. 8. Döf. 9. Tova. 10. Középtérték, de magyar közvéleménykutató intézet is. 11. Kiszárad. 12. Becézett Anna. 17. Román férfinév. 20. Nagy kártyalap. 24. A szív közepe! 25. Részvény Társaság, röviden. 27. Zenedráma. 28. ... Aléchem, oroszországi zsidó író volt. **29. A vicc poénjának befejezése.** 30. Gabona-féle. 31. Sémi nép. 35. Szófaj. 36. Ókori görög viszályistennő. 37. Nemzetközi segélykérő jel. 38. Elgondolás. 39. Hideg évszak. 42. Mutató névmás. 43. A vonat eleje! 44. Gát szélei!

Gyógyszer

– Mondja, doktor úr, tényleg olyan nagyhatású ez a gyógyszer, amit felírt nekem? – kérdezi a székely az orvost.

– Persze! 100 %-os a hatása! ...! – felel a doki.
(Poén a rejtvényben.)

Vízszintes: 1. A poén első része. 13. Támad a bika. 14. Veterán amerikai labdarúgó (Claudio). 15. Szótoldalék. 16. Gépkocsi. 17. Könyv. 18. Öszszeomlik. 19. Kiloliter. 21. Küküllő menti falu. 22. Bosszús szó. 24. Lány párja. 25. Utcára taszít. 26. ... de France, Franciaország 22 régiójának egyike. 28. Elvállal. 31. Kutya lakik benne. 32. Gabona betakarítása. 34. Női hangnem. 35. Félszem! 36. Rainer Maria ..., osztrák költő volt. 39. Franz Kafka regénye. 40. Nélkül, németül (OHNE). 41. A dinamit feltalálója (Alfred). 42. Benzin-olaj márka. 44. Öreg.

Függőleges: 1. Meleg. 2. Áramforrás, bizalmasan. 3. Száját nagyra nyit. 4. Ritka férfinév. 5. Átló közepe! 6. Boldogság. 7. Megszid. 8. Fát metsz. 9. Sokat használt, nagy billentyű a számítógéphez. 10. Harap. 11. Főúri rang. 12. Tévéantenna-típus. **16. A poén befejező része.** 17. Fehér virágú dísznövény. 20. Cserkész virág. 23. Necc. 26. Vályú. 27. Élettől megviselt. 29. Érzés eltölt. 30. Vékony ruha jelzője. 32. Becézett Albert. 33. Gondoz. 34. Egyiptom lakója. 37. Kitalált szereplő a Star Trek sorozatban. 38. Elgondolás. 43. A föld felé.

A rejtvényeket Forrai Tibor készítette

ISSN 1220-8418

Kiadja
az Erdélyi Unitárius Egyház
Kolozsvár
Alapítási év: 1888
Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség:
Demeter Sándor Lóránd főszerkesztő
Bálint Róbert Zoltán szerkesztő
Sándor Krisztina médiareferens

Munkatársak:
Asztalos Klára (Nők Világa)
Gergely Noémi (ifjúsági oldal)

Tördelés: **Virág Péter**
Korrektor/olvasószerkesztő:
Kürti Miklós

Készült a kolozsvári Gloria Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme:
400105 Cluj,
B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.
tel./fax: (0)264-593236, -595927

kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető
az Erdélyi Unitárius Egyház
központi honlapján: www.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció:
Szabó Zoltán
A lapok kiszállításával
kapcsolatos felvilágosítás:
Verbum Egyesület,
Simon Ferenc, tel: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe
érkezésének határideje:
a tárgyhó előtti hónap 20-a.

Kéziratokat nem örzünk meg
és nem küldünk vissza.
Közlésre szánt fényképeket
kérésre visszaküldünk.
A lapban közölt írások
nem tükrözik feltétlenül
a szerkesztőség nézeteit.

A lapszám megjelenését
a Communitas Alapítvány
támogatta.

Imádkozni jó

Székely Kinga Réka

Apai dédnagyanyám, miután nyolcvanadik életévét betöltötte, nálunk lakott a kobátfalvi parókián. A faluban Pap Róza néni volt a „barátnéja”, akinek szép lassan elmesélte egész életét. Ennek az élettörténetnek főbb helyszínei Kendilóna és Köblös, hátborzongató eseményei pedig a világháborúk, az odaveszett katonalegények, a földreformok és a padlásseprések.

Mint egy trónjától megfosztott királyné méltóság-teljesen és szertartásosan végezte mindennapi foglalatosságait. E foglalatosságok mindennapi záróakkordja az esti imádkozás volt. A vitrines szekrényel szemközt állt, a szemét becsukta, és kezeit összekulcsolva hosszasan mozgott az ajak. Imádkozott.

„Mama, miért imádkozol minden este?” – kérdeztük tőle, egy kicsit gúnyolódva is. „Azért, gyermekeim, mert jól esik.” – válaszolta.

Amikor az Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége és Veres Péter szerkesztő által megjelentetett imádságos könyvet a hívő ember figyelmébe ajánlom, dédnagyanyámat idézve biztatom magunkat: imádkozunk, mert imádkozni jó.

Az imakönyv lapjain huszonkilenc lelkész, valamint egy kislány imája hangolja rá az Olvasót a lélekben való felemelkedésre és megnyugvásra. Mivel földi életünk hétköznapiakból és ünnepnapokból tevődik össze, az imádságok követik ezeket a jeles és jeltelen napokat. Az ünnepi imák hozzásegítenek ahhoz, hogy lélekben ráhangolódjunk a kivételes és ritka alkalmakra. A hétköznapi imák pedig abban támogatnak, hogy a mindennapokban se távolodjunk el a gondviselő Istentől és az általa adott élet szeretetétől. Földi életünk küszöbeinek átlépésekor is szóra nyílik a lélek, és segít abban, hogy kiemelkedő egyházi szertartásainkat a kisugárzó isteni szeretet és irgalom ölelje át. Végső emberi kérdéseink boncolásakor is imára nyílik ajkunk, mert nem lehet egyedül maradni sem születéskor, sem halálkor.

Imádkozunk, mert imádkozni jó. Amikor útra indulunk, amikor megérkezünk, amikor ünnepet várunk, amikor betegen fekszünk, amikor tanulásba fogunk, amikor jegyességbe lépünk, amikor sétálunk a kutyánkkal, amikor készülünk úrvacsorát venni, amikor üzzük a telet, és a amikor a tavasszal együtt feltá-

madunk, amikor hálát adunk a termésért, amikor elér a nyári vihar, imádkozunk.

Imádkozunk a magunk érdekében, lelki békénk megtalálása és megtartása érdekében, életünk céljának megtalálása érdekében. Tápláljuk és gondozzuk lelkünket az ima által. Teremtsük meg a hangulatát minden egyes napnak. Ha pedig néha úgy érezzük, hogy ez meghaladja erőnket, akkor vegyünk elő egy imát és addig olvassuk, százszor és ezerszer, amíg elég erősnek érezzük magunkat ahhoz, hogy az életet újra becses, drága ajándékként kezeljük.

Minden nap megér egy imát, mert az élet néha fájdalmas, mindazonáltal kimondhatatlanul gyönyörűség.

Az imakönyv az ULOSZ képviselőinél vásárolható meg.

EGY AZ ISTEN!

UNITÁRIUS

IMÁK

Lapszámunk szerzői: **Árkosi Gyöngyi** könyvtáros (Székelyderzs), **Asztalos Klára** építészmérnök, UNOSZ-elnök (Kolozsvár), **Baróthi Brigitta** diák (Nagyajta), **Benedek Adél** diák (Székelyudvarhely), **Csécs Márton Lőrinc** gyarkorló segédlelkész (Marosvásárhely), **Fekete Réka** újságíró (Sepsiszentgyörgy), **Ferenczi Mária-Magdolna** agrármérnök (Sepsiszentgyörgy), **Kelemen Kincső** diák (Oklánd), **Lőrinczi Lajos** lelkész (Csehétfalva), **Mátéfi Tímea** teológiai hallgató (Kolozsvár–Szentábrahám), **Nagy László** lelkész, főjegyző (Marosvásárhely), **Nagy-Korodi Enikő** egyetemista (Segesvár–Marosvásárhely), **Pál János** segédlelkész (Marosvásárhely), **Pálffy Tamás Szabolcs** lelkész (Maroszentgyörgy–Szászrégen), **Rácz Norbert** lelkész (Kolozsvár), **Simó Melinda** pszichológus (Homoródjánosfalva), **Szakács Etelka** ny. könyvelő (Nyárádszereda), **Székely Kinga Réka** lelkész, ULOSZ-elnök (Homoródszentpéter), **Takács Enikő** történelemtanár (Fiatfalva), **Újvárosi Katalin** lelkész (Székelymuzsna), **Vida Rozália** lelkész (Alsóboldogfalva).